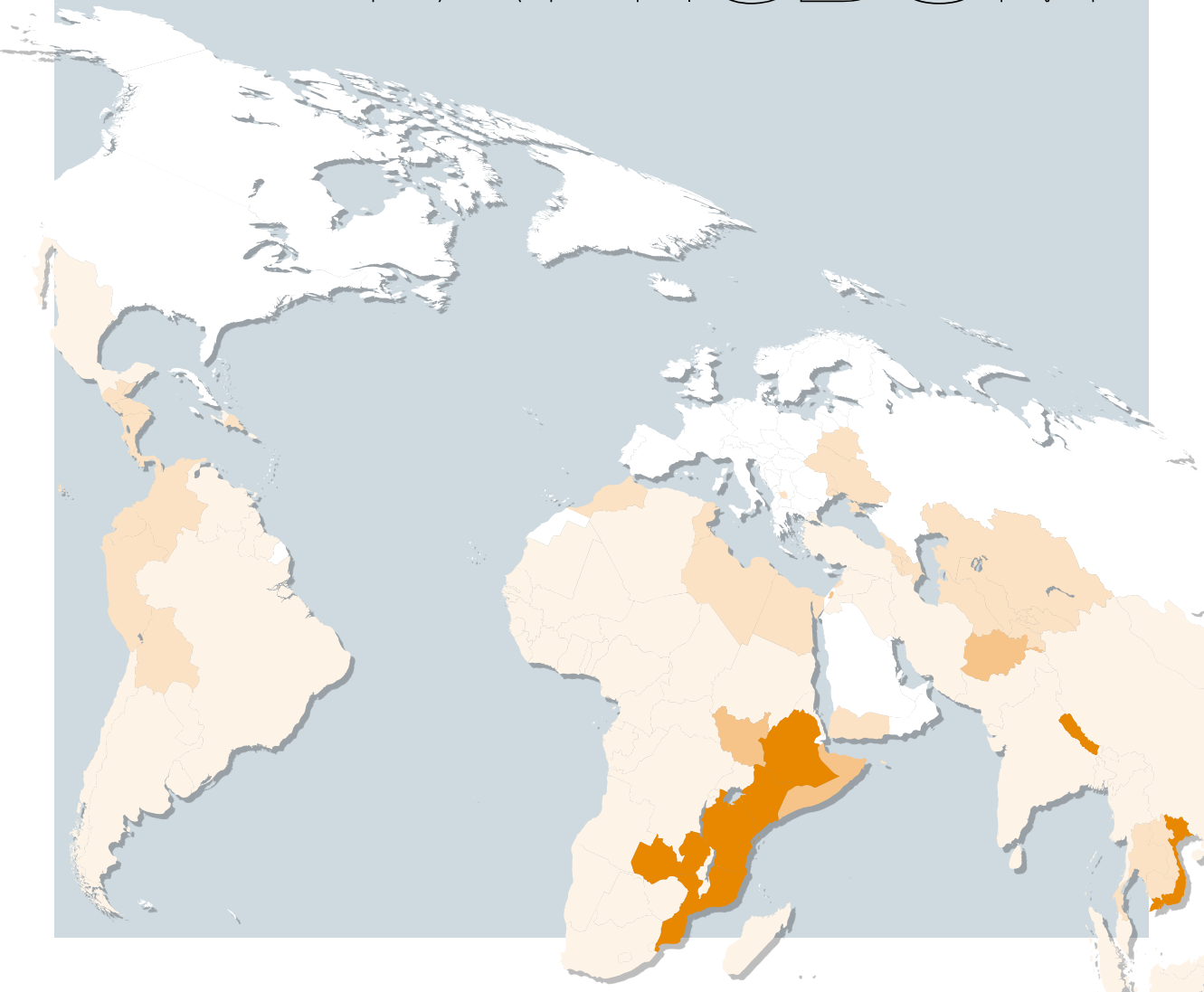

SRR 5/2014 RD

STATSRÅDETS REDOGÖRELSE FÖR
UTVECKLINGSPOLITIKENS GENOMSLAGSKRAFT
OCH SAMSTÄMMIGHET

FÖR EN RÄTTVISARE VÄRLD UTAN FATTIGDOM

SRR 5/2014 RD

STATSRÅDETS REDOGÖRELSE FÖR
UTVECKLINGSPOLITIKENS GENOMSLAGSKRAFT
OCH SAMSTÄMMIGHET

FÖR EN
RÄTTVISARE
VÄRLD UTAN
FATTIGDOM

DEN 8 MAJ 2014

Statsrådets redogörelse för utvecklingspolitikens genomslagskraft och samstämmighet 2014
SRR 5/2014 rd

ISBN 978-952-281-226-1

PDF ISBN 978-952-281-227-8

E-publikation ISBN 978-952-281-228-5

Publikationen kan laddas ner i PDF-format och som E-publikation på adressen www.formin.fi/utvecklingspolitiskredogorelse2014

Serieteckningen på sidorna 25–27: Juha Peurala

Grafisk presentation, pärm och layout: Tuomas Karppinen

Tryckeri: Erweko

1 INLEDNING 4

Vad strävar Finland efter och på vilket sätt? 5

Fattigdomen avtar med hjälp av gemensamma strävanden 6

Ett gemensamt ansvar för de mänskliga rättigheterna 8

Utvecklingssamarbetet är en av de faktorer som stimulerar landets egen ekonomi 9

Betydelsen av naturresursernas användning och den inkluderande gröna ekonomin framhävs 11

Rätten till rent vatten förverkligas i allt fler etiopiers liv 12

Finlands roll i det globala arbetet: liten aktör med stor betydelse 12

Varför deltar Finland i utvecklingssamarbetet? 17

2 FINLANDS NYA TILLVÄGAGÅNGSSÄTT 20

En satsning på hållbar utveckling, rättigheter och resultat 21

Finland stöder partnerns eget ansvarstagande 24

Vad gör vi för att befästa resultaten? 26

Styrkan i Finlands utvecklingssamarbete är det breda aktörsfältet 29

Resultat på lång sikt 33

Humanitärt bistånd för katastrofdrabbade 33

Risker som det lönar sig att ta – verksamhet i bräckliga stater kan medföra stor nytta 34

Finland hjälpte Kambodja att få fram spelregler i sitt kaotiska jordägarande 36

Arbete i svåra förhållanden: Nya medel för riskhantering 38

Hur går vi tillväga i fall av bedrägeri? 40

Nya medel för bekämpning av korruption 40

Utvecklingen fordrar samarbete mellan olika politikområden 41

Vad innebär samstämmighetspolitiken för utveckling? 42

En gemensam målbild för att stävja oreglerad kapitalflykt 44

Regeringens åtgärdsplan för att stävja internationell skattesmitning och skatteflykt 44

Tryggad livsmedelsförsörjning med gemensamma krafter 45

Välstånd med hjälp av handel 47

Stöd för stabilitet och säkerhet 48

Brett samarbete i bekämpningen av klimatförändringen 50

Migrationen en del av utvecklingspolitiken 51

3 FRAMTIDEN 54

Hållbar utveckling efter 2015 och dess riktlinjer 55

1. Man satsar på en minskning av ojämlikheten genom att långsiktigt ta ansvar för de mänskliga rättigheterna 57

2. Då skillnaderna mellan utvecklingsländerna växer fokuseras det på de allra fattigaste och bräckligaste staterna 58

3. Utvecklingsarbetets resultatenriktning, öppenhet och riskhantering förbättras ytterligare 59

4. Hållbar utveckling på ett övergripande sätt stöds med lösningar från olika politikområden 59

5. Även icke-statliga organisationer förutsätts bedriva en ansvarsfull och resultatenriktad verksamhet med beaktande av hållbar utveckling 61

6. Att främja en hållbar utveckling förutsätter omfattande resurser 62

1

INLEDNING

FINLAND DELTAR GENOM sin utvecklingspolitik och sitt utvecklingssamarbete i mänsklighetens gemensamma strävanden i syfte att bekämpa fattigdomen och trygga en hållbar utveckling. Gemensamma strävanden ger resultat: fattigdomen har minskat. Antalet extremt fattiga människor är proportionellt räknat lägre än någonsin förut. Det ligger även i Finlands intresse att verka för att denna trend håller i sig och att den globala utvecklingen är hållbar.

Mycket återstår likväl att göra. Antalet extremt fattiga människor uppgår fortfarande till 1,1 miljard. Bristen på jämlikhet mellan människor länderna emellan och inom länderna har tilltagit. För naturens del är utvecklingen i många avseenden ohållbar. I förändrade situationer måste man kunna verka flerdimensionellt med stöd av olika politikområden och vid behov kunna ändra tillvägagångssätt. Regeringen bemötte detta behov i det utvecklingspolitiska åtgärdsprogrammet (2012) som ställde de mänskliga rättigheterna i centrum.

Utvecklingspolitikens och utvecklingssamarbetets resultat omfattar flera nivåer. Å ena sidan är det fråga om projektens konkreta resultat, å andra sidan om att påverka internationella aktörers arbete och bedriva ett långsiktigt samarbete, tack vare vilket man lyssnar på Finland. En del av denna genomslagskraft består av att Finland inom olika områden konsekvent verkar på ett sätt som stöder utvecklingen. Effekten av Finlands arbete är aldrig lösryckt från utvecklingsländernas egen verksamhet liksom inte heller från andra länders eller aktörers arbete och stöd. I grund och botten är det tillståndet i världen som avgör vilken genomslagskraft Finlands insats har.

Diskussionen om hur resultat och samstämmighet ska förbättras för Finlands del är i nuläget mycket aktuell även i ett globalt perspektiv. Förenta nationerna förbereder som bäst utvecklingsmålen för tiden efter 2015. Visionen för målen är att utplåna den extrema fattigdomen i världen och att säkerställa en hållbar utveckling senast år 2030. Förändring

och åtgärder förväntas av alla stater i världen liksom av andra samhällsaktörer, till exempel det civila samhället, företagen och vetenskapsvärlden.

Den centrala tanken i Finlands utvecklingspolitik är att varje människa i världen har rätt till ett gott liv: livsduglig miljö, utbildning, säkerhet, hälsa och välmående, utkomst och möjligheter till påverkan. Regeringen satsar i synnerhet på att stödja ett demokratiskt och ansvarstagande samhälle som respekterar de mänskliga rättigheterna, en inkluderande och sysselsättande grön ekonomi, en hållbar hantering av naturresurser, miljöskydd och mänsklig utveckling.

Regeringens utvecklingspolitik har medborgarnas stöd som inte har rubbats ens av den ekonomiska recessionen. En enkätundersökning som utrikesministeriet lät utföra år 2013 visade att 80 procent av finländarna förhåller sig positiva till utvecklingssamarbetet. Av de som svarade ansåg 31 procent att utvecklingssamarbetet är mycket viktigt, medan motsvarande andel ett år tidigare var 28 procent.

Interaktion och samarbete med olika organisationer, näringslivet, högskolor och institutioner har en central betydelse för Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete. Regeringen satsar även i fortsättningen aktivt på långsiktigt arbete för att främja demokratiskt ägarskap och mänskliga rättigheter i utvecklingsländerna. Likaså fortsätter satsningarna på de allra fattigaste och mest bräckliga länderna och människogrupperna med fokus på det egna arbetets resultat och öppenhet samt riskhantering. Lika viktigt är det att det råder samstämmighet mellan olika politikområden som stöder utvecklingen och att det finns tillräckliga resurser för arbete som främjar en hållbar utveckling.

I redogörelsen visar regeringen hur de avtalade åtgärderna som grundar sig på det utvecklingspolitiska programmet leder till resultat och ger exempel på resultaten. Resultaten visas också med faktarutor och datagrafik.

Vad strävar Finland efter och på vilket sätt?

Det utvecklingspolitiska åtgärdsprogrammets (2012) prioriteringar är...

- › ett demokratiskt och ansvarstagande samhälle som respekterar de mänskliga rättigheterna
- › en inkluderande och sysselsättande grön ekonomi
- › en hållbar hantering av naturresurser, och miljöskydd
- › mänsklig utveckling.

Finlands handlingsprinciper är...

- › fokus på mänskliga rättigheter
- › projektens demokratiska ägarskap
- › ansvarighet
- › öppenhet
- › effektivitet
- › samstämmighet
- › prioritering, koncentration.

Finland fokuserar all sin utvecklingspolitik på...

- › att stävja klimatförändringen
- › att främja jämställdhet mellan könen
- › att bekämpa ojämlikhet.

FATTIGDOMEN AVTAR MED HJÄLP AV GEMENSAMMA STRÄVANDEN

TILL SKILLNAD FRÅN vad man ofta föreställer sig har fattigdomen i världen kännbart avtagit under de två senaste årtiondena. År 1990 var 40 procent av människorna i världen extremt fattiga. Den senaste uppgiften från år 2010 visar att antalet har sjunkit till 20 procent. Även om befolkningen har ökat, har de fattiga även till antalet blivit färre: År 2010 fanns det enligt Förenta nationerna 700 miljoner färre extremt fattiga än 20 år tidigare. Som extremt fattig kännetecknas en människa som måste klara sig med mindre än 1,25 dollar (ca en euro) per dag. Fattigdomen är emellertid ett mer omfattande problem än rätt och slätt otillräckliga inkomster. Ofta är fattigdomen en följd av att människans grundläggande rättigheter inte har förverkligats.

I länder med inkomster på medelnivå, såsom i Kina och Indien, minskar antalet fattiga i nuläget i snabb takt. Likväl visar inte genomsnittsvärden hela sanningen: ländernas interna ojämlikhet och den bristande jämlikheten länder emellan har vuxit och antalet människor som lever i extrem fattigdom uppgår alltjämt till hundratals miljoner och en stor del av dem lever i länder med inkomster på medelnivå. I Afrika har antalet extremt fattiga människor stigit och de som har de lägsta inkomsterna är tvungna att leva på ca 50 eurocent per dag. Den extrema fattigdomen tilltar i synnerhet i krigförande länder eller stater som slagits sönder av konflikter såsom den demokratiska republiken Kongo och Somalia. Förhållandena i olika länder varierar i hög grad och det finns inte bara ett sätt att ta itu med att bekämpa fattigdomen.

Kampen för att minska fattigdomen är en kapploppning med befolkningstillväxten.

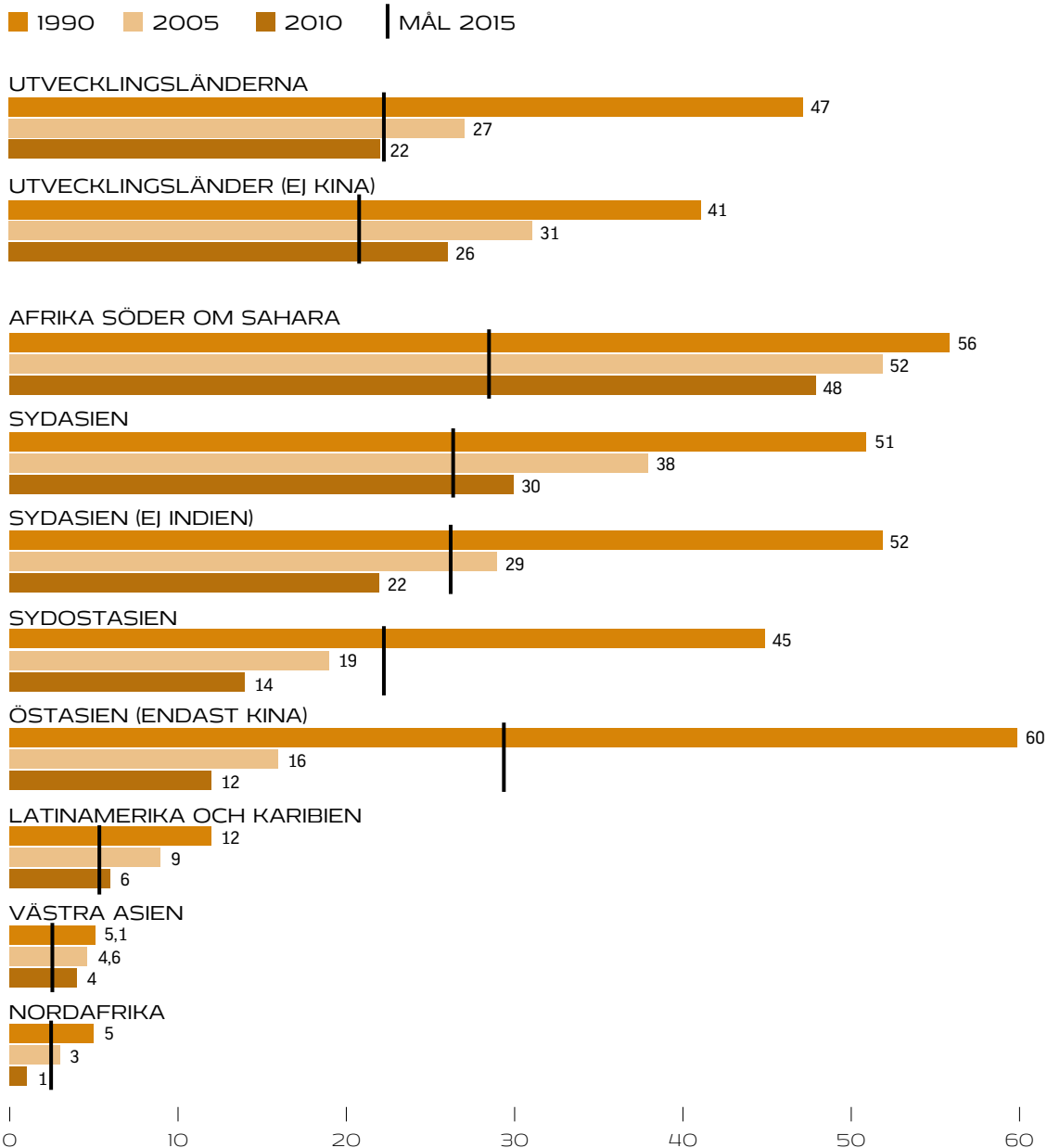
Världen har nu 7,2 miljarder människor, medan befolkningen för 20 år sedan uppgick till 5,7 miljarder. Trots att antalet barn per kvinna i nuläget håller på att sjunka också i de fattigaste länderna, fortsätter befolkningen att växa, då antalet kvinnor i barnafödande ålder är stort. Enligt Förenta nationernas prognos för år 2050 kommer antalet människor att uppgå till 9,6 miljarder. Därefter förutspås en negativ befolkningstillväxt.

Å andra sidan kan man lägga märke till att man har frångått de dystraste befolkningsprognoserna som förutspådde en maximal ökning till 15 miljarder. Att en högre levnadsstandard leder till sjunkande nativitet framgår synnerligen tydligt: då kvinnor får bättre möjligheter att påverka sitt liv och sin utkomst, skaffar paren färre barn. Så är det även i Asien och länderna i Afrika.

I all utvecklingspolitik ingår likaså en kapploppning med klimatförändringen. I de fattiga ländernas verklighet försvagas människornas redan svåra levnadsförhållanden av översvämningar, tropiska orkaner, höga havsvattenstånd och torka. Om invånarna i dessa områden inte får stöd för att kunna förbereda sig för och anpassa sig till förändringarna, ökar antalet humanitära kriser och därmed pressen på invånarna att lämna sina hemtrakter.

Världens stater har satt som mål att jordens medeltemperatur får stiga med högst två grader. Den senaste vetenskapliga uppskattningen visar att man är på väg mot en 3,7 graders förhöjning av temperaturen. I FN:s förhandlingar eftersträvas ett avtal både om minskade utsläpp som gäller alla och om finansiering till stöd för de allra fattigaste länderna. Målet är att nå ett första klimatavtal som skulle

ANDEL AV BEFOLKNINGEN SOM LEVER PÅ MINDRE ÄN 1,25 DOLLAR PER DAG

KÄLLA: UNDP

förpliktiga alla stater i världen och som skulle träda i kraft år 2020. Man har som avsikt att komma överens om innehållet i avtalet till hösten 2015.

De fattiga länderna behöver stöd för att stäva klimatförändringen och för att anpassa sig till den. För att komma till rätta med förändringen behöver de kunnande, kunskapsunderlag och möjligheter att utveckla innovativa och kreativa lösningar. Investeringar för förnybar energi och energieffektivitet, skyddsvallar

mot översvämning, nya odlingsmetoder eller förädling av sädesslag som tål torka förutsätter finansiering.

Jordens ekologiska riskgränser har redan överskridits: Klimatförändringen med sina extrema väderfenomen är verklighet, naturens biologiska mångfald har tagit skada och en överdriven användning av kväve i gödslingen har orsakat övergödning av vattendragen. I utvecklingspolitiken har Finland ett betydande medel för bemötande av en global utmaning.

ETT GEMENSAMT ANSVAR FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

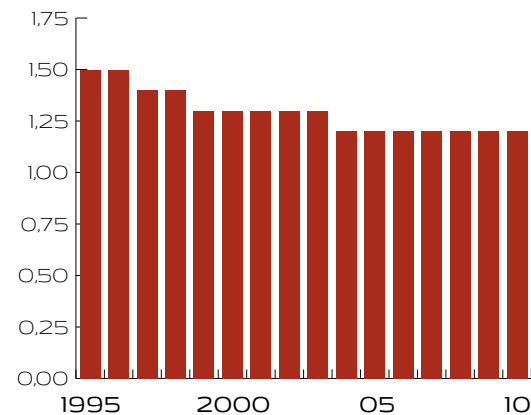
Målet för utvecklingspolitiken är en situation där utvecklingssamarbete inte längre behövs. Emellertid har i synnerhet de minst utvecklade länderna samt bräckliga och konfliktdrabbade länder för närvarande alltjämt ett trängande

behov av internationellt stöd. Målet är en minskning av hjälpbehovet i samtliga utvecklingsländer.

Nycklarna till utvecklingen finns framför allt hos utvecklingsländerna själva. Ländernas

BEFOLKNINGSTILLVÄXTEN ÄR LÅNGSAMMARE ÄN FÖRR...

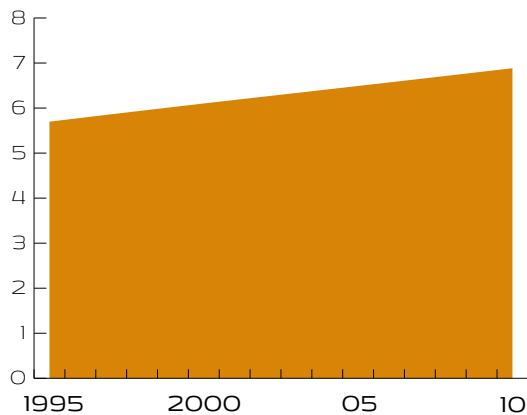
BEFOLKNINGSTILLVÄXTEN 1995–2010, PROCENT

KÄLLA: WORLD BANK,
WORLD DEVELOPMENT INDICATORS 2010

...MEN ANTALET MÄNNISKOR ÄR ALLT STÖRRE

MILJARDER

KÄLLA: WORLD BANK

offentliga förvaltning, situationen gällande rättsstaten och demokratin samt de politiska prioriteringarna påverkar människors välbefinnande, förverkligandet av deras rättigheter samt den hållbara utvecklingen. Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatsprincipen och ett sunt styrelseskick skapar en viktig grund för hållbar utveckling.

I de internationella konventionerna om de mänskliga rättigheterna definieras miniminivåer och mål för olika delområden av det mänskliga livet. Mänskliga rättigheter är bland annat rätt till tillräcklig utkomst, människovärdigt arbete, bostad, tillgång till rent vatten samt rätt till kultur och eget språk. I fråga om förverkligandet av de mänskliga rättigheterna omfattar statens skyldigheter bland annat undervisningen och bashälsovårdens tjänster. Alla folk har rätt till självbestämmande, och utifrån denna rätt strävar de efter att fritt utveckla sina förhållanden i enlighet med de resurser de har till sitt förfogande. Regeringarna ansvarar för att förverkliga förpliktelseerna i konventionerna om de mänskliga rättigheterna och för att medborgarnas grundläggande och mänskliga rättigheter förverkligas utan någon som helst åtskillnad såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan åsikt, nationellt eller socialt ursprung, egendom, härkomst eller annan faktor. Tyvärr finns det många länder där dessa rättigheter inte förverkligas.

Andra länder är enligt FN-stadgans bestämmelser och konventionerna om mänskliga rät-

tigheter skyldiga att verka för att de mänskliga rättigheterna genomförs och respekteras, om eller när de mänskliga rättigheterna i något land av någon orsak inte förverkligas. Talrika internationella förbindelser förpliktigar alla länder att samarbeta, fördela ansvaret och förstärka staters makt att genomföra de mänskliga rättigheterna.

Regeringens utvecklingspolitik är människorättsbaserad. Staterna har genom internationella människorättskonventioner förbundit sig att respektera, värna och genomföra de förpliktelser som ingår i dessa konventioner. Att utgå från de mänskliga rättigheterna medför inte nya förpliktelser för partnerländerna, då syftet är att stödja partnerländernas nationella myndigheter och lokalbefolkning i att uppfylla förpliktelserna i konventioner som redan tidigare ratificerats. Att utgå från de mänskliga rättigheterna medför även att själva utvecklingsarbetet utförs med respekt för de mänskliga rättigheterna. De centrala principerna omfattar jämlikhet, jämställdhet, icke-diskriminering, betydelsefullt deltagande och ansvar.

Enligt de principer som år 2011 antogs av FN har även företagen en förpliktelse att respektera de mänskliga rättigheterna i alla länder där de har verksamhet. Företagen ska sträva efter sätt att respektera de mänskliga rättigheterna i situationer där kraven är motstridiga. För att kunna identifiera, förebygga och hindra kränkningar av mänskliga rättigheter bör företagen också göra förhandsbedömningar.

UTVECKLINGSSAMARBETET ÄR EN AV DE FAKTORER SOM STIMULERAR LANDETS EGEN EKONOMI

Medel för utvecklingssamarbete är inte avsedda enbart för att ersätta partnerlandets brist på egna intäkter, utan för att stödja landets egna ekonomiska och andra aktiviteter. När befolkningen blir friskare och mer utbildad, kan invånarna arbeta och producera mer och på så vis

åstadkomma en värdeökning, vilket likaså kan höja nivån på den offentliga ekonomin. Viktiga kanaler för att bidra till en hållbar välfärd för människor och för samhället är stödandet av näringslivet, företagande, olika typer av arbete och utkomst samt ett förutsägbart samhällssys-

tem där rättsstaten respekteras. Den utveckling som sker i utvecklingsländernas ekonomi minskar behovet av bistånd.

Under de senaste åren har politiska aktörer i både industri- och utvecklingsländerna stärkt sina satsningar på funktionalitet och kvalitet i fråga om andra resurser än utvecklingssamarbete, som till exempel på ländernas egna skattesystem, utifrån ett perspektiv för en hållbar utveckling. För att grundläggande rättigheter som utbildning och hälsa ska kunna förverkligas på ett hållbart sätt och på lång sikt kommer utvecklingsländernas egna skatteintäkter att behövas.

Den andel av utvecklingsländernas totala penningtrafik som utgörs av medel från utvecklingssamarbetet är relativt liten. Det internationella utvecklingssamarbetets sammanlagda värde uppgår till 100 miljarder euro per år. Betydligt större penningflöden än utvecklingssamarbetsmedlen når utvecklingsländerna i form av utländska investeringar som gjordes till ett värde av ca 419 miljarder dollar år 2012. Även intäkterna från utrikeshandeln samt kreditupptagningen är betydande inkomstkällor. Enbart de understöd som utflyttade arbetstagare sände till sina släktingar i utvecklingsländerna uppgick år 2012 till ca 325 miljarder dollar.

Utvecklingsländer och utvecklingsekonomier förlorar väldiga och alltjämt tilltagande penningbelopp till exempel på grund av aggressiv skatteplanering och olaglig skattesmitning. En uppskattning av dessa förluster är att det rör sig om totalt ca 900 miljarder euro per år. En bedömning av forskningscentralen Global Financial Integrity visar att den oreglerade kapitalflykten från utvecklingsekonomierna och utvecklingsländerna tilltar med drygt tio procent per år. Att stävja kapitalflykten är i allra högsta grad en uppgift för en samstämmig politik.

Det finns en rädsla för att stöd som beviljas utifrån passiverar mottagarna och på så sätt fördröjer den ekonomiska tillväxten. En

omfattande studie från FN:s forskningsinstitut WIDER visar likväl att utvecklingssamarbetet under de senaste 35 åren har förstärkt den ekonomiska tillväxten. Nya oberoende uppskattningar visar också att stöd till partnerlandets egen budget har bidragit till att öka finansieringen uttryckligen inom de sektorer som har störst effekt på de fattigas ställning. Den sammanlagda finansieringen av undervisningssektorn har ökat i alla de länder som Finland har betalat budgetstöd till. Partnerlandets regering har ökat sin egen finansiering utöver att utomstående finansörer har beviljat stöd. Inom bilaterala projekt som stödjer hälsosektorns förvaltning har positiv påverkan på landets utveckling konstaterats genom förbättrad hälsa och välfärd.

Utvecklingssamarbetets andel av ekonomin har sjunkit, inte enbart som helhet, utan även klart och tydligt i enskilda länder. Finlands huvudsakliga partnerländer Etiopien, Kenya, Moçambique, Nepal, Zambia, Tanzania och Vietnam har lyckats minska utvecklingssamarbetsmedlens andel i sina ekonomier. Till exempel utgjorde utvecklingssamarbetets andel av bruttonationalprodukten i Zambia så sent som på 1990-talet 26 procent, numera under tio procent. I Nepal har andelen under samma tid sjunkit från 13 till fem procent. Finlands mest långvariga partner Tanzania tar sig under de kommande åren upp från de fattigaste ländernas grupp till ett utvecklingsland med inkomster på medelnivå.

Inkomstökningen har emellertid inte fördelats jämnt i landet utan till exempel är en tredjedel av tanzanierna, dvs. ca 16 miljoner människor fortfarande extremt fattiga.

Utvecklingssamarbetet är en betydande inkomstkälla och samsamarbetsform i synnerhet för de minst utvecklade länderna och de så kallade bräckliga länderna. Det offentliga utvecklingssamarbetet är betydelsefullt i vidare bemärkelse i synnerhet inom de sektorer och områden dit andra finansieringsformer har svårast att nå.

BETYDELSEN AV NATURRESURSERNAS ANVÄNDNING OCH DEN INKLUDERANDE GRÖNA EKONOMIN FRAMHÄVS

Konkurrensen om såväl icke förnybara som förnybara naturresurser skärps både globalt och lokalt. Största delen av världens fattigaste människor lever i länder med rikliga naturtillgångar. Detta faktum har ännu inte gagnat dem i större omfattning utan ofta haft motsatt verkan. Man talar om en så kallad resursförbannelse.

Eftersom utvecklingsländernas förvaltningsmekanismer och övriga strukturer är svaga, hänför sig de flesta utvecklingsfrågor till hur nyttan av naturresursernas utnyttjande ska fördelas, hur den lokala ekonomin påverkas, vilka behov som tillgodoses hos de lokala samhällena och hur principerna för hållbar utveckling förverkligas.

Markanvändning och naturahushållning påverkar lokala samhällen, näringar och kultur. Debatten om lokala aktörers rättigheter har under de senaste åren aktiverats på olika håll i världen. Teman i diskussionen har varit deltagande i beslutsfattande, rättvisa ersättningar, nyttofördelning och parternas ansvar.

Riskerna för exploatering av naturresurser hänför sig till eventuella miljöolägenheter, förändringar i levnadsvillkor, rättsliga konflikter och korruption. De största olägenheterna har ofta drabbat ursprungsfolk och människor som hör till minoriteter. Som värst leder kontroverser gällande användning av naturresurser även till våld och konflikter.

Genom god hantering av icke förnybara naturresurser är det däremot möjligt att åstadkomma en omfattande minskning av fattigdomen och på samma gång skapa ramar för en heltäckande utveckling av samhället och en minskning av ojämlikheten. Om förvaltningen av naturresurser är öppen och konsekvent, har även finländska bolag bättre möjligheter att klara sig i konkurrensen.

FN har utarbetat vittgående anvisningar för god förvaltning av mark, fisk- och

skogsresurser samt andra naturresurser.

Enligt anvisningarna ska lokala invånare på förhand informeras om användningen av naturresurserna och det är viktigt att få deras godkännande för projekten. FN hjälper utvecklingsländerna att bygga upp en naturresursförvaltning.

Gruvsektorn har avsevärda möjligheter i många utvecklingsländer, men en hållbar utveckling förutsätter att sociala och miljöfrågor kan lösas. Finland har aktivt stött ansvarstagande, öppenhet och insyn i verksamheten hos de företag som verkar inom naturresurssektorn och medverkar till exempel i det internationella EITI-initiativet Extractive Industries Transparency Initiative. EITI främjar samarbetet mellan aktörer i utvecklingsländerna, företagen och det civila samhället i syfte att förbättra öppenheten och ansvarstagandet inom naturresurssektorn.

Liberaliseringen av den internationella handeln har i regel en gynnsam inverkan på minskningen av fattigdom. Det är viktigt att göra det lättare för utvecklingsländerna att få ut sina produkter på marknaden. Avregleringen av den internationella handeln har skapat en global arbetsmarknad. Produktionen tenderar att förflytta sig till länder med lägre löner och flexibla reglering för att där skapa arbetsplatser. Å andra sidan importeras även till Finland produkter från länder med lägre inkomstnivå, där produktionsförhållandena inte uppfyller de internationella kriterierna för människovärdigt arbete eller miljökriterierna. Enligt den internationella arbetsorganisationen ILO:s standarder är tvångsarbete eller barnarbete inte människovärdigt arbete. Arbetstagarna ska garanteras föreningsfrihet och kollektiv förhandlingsrätt, de ska behandlas jämlikt i arbetet och kvinnor och män ska få lika lön för likvärdigt arbete.

En grön ekonomi som minskar ojämlikhe-

ten, respekterar de mänskliga rättigheterna och verkar inom gränserna för naturens bärkraft är en dimension av hållbar utveckling. I samband med konferensen för FN:s

20-åriga arbete för hållbar utveckling 2012 konstaterade det internationella samfundet att övergången till en grön ekonomi är en av de viktigaste utmaningarna för framtiden.

Rätten till rent vatten förverkligas i allt fler etiopiers liv

Grunden för Finlands utvecklingspolitik är de mänskliga rättigheterna, bland annat rätten till rent vatten. De vattenprojekt som har fått finländskt stöd har gjort det möjligt att bygga sammanlagt drygt 8 600 vattenstationer och ge över två miljoner människor tillgång till rent vatten.

Finland har främjat lokal demokrati med hjälp av en handlingsmodell som har utvecklats inom vattenprojekten och som bygger på samfundsfinansiering. Samfunden är själva ansvariga för förvaltningen av medlen för vattenstationerna, anskaffningarna och genomförandet. På det sättet har man lyckats stärka det lokala ägandet på samma gång som projekten också har förstärkt de etiopiska myndigheternas förmåga att garantera tillgång till rent vatten på landsbygden. Etiopien har tagit den med finländskt stöd utvecklade handlingsmodellen i bruk även för kanalisering av sina egna budgetmedel.

I de vattenprojekt som stöds av Finland tas även specialgrupper, i synnerhet personer med funktionsnedsättning, bättre i beaktande. Inom projekten har man även lyckats reducera vattenstationernas byggnadskostnader.

FINLANDS ROLL I DET GLOBALA ARBETET: LITEN AKTÖR MED STOR BETYDELSE

UTVECKLINGSPOLITIKEN ÄR en central del av vårt lands utrikes- och säkerhetspolitik. Vårt mål är internationell stabilitet, fred, säkerhet,

förverkligande av de mänskliga rättigheterna, rättvisa och hållbar utveckling. Finland har förbundit sig till Förenta nationernas

millenniemål enligt vilka ett centralt mål är att andelen människor som lever i extrem fattigdom ska halveras senast 2015. Enligt FN har detta mål redan nåtts. Världsbanken uppger att den andel av världens befolkning som lever i extrem fattigdom kan reduceras till ca tre procent senast år 2030. Detta förutsätter betydande insatser. I världsbankens strategi som antogs år 2013 har denna utmaning redan ställts upp som mål efter år 2015. Finlands regering delar denna uppfattning.

Finlands utvecklingspolitik leds av statsrådet. Flera ministerier har en roll i utvecklingspolitiken. Huvudansvaret bärs av utrikesministeriet. Utvecklingspolitiken ska uppfattas som ett vitt begrepp: den omfattar all politik vars mål är att minska den globala fattigdomen, att förverkliga de grundläggande rättigheterna samt hållbar utveckling och säkerhet. Exempelvis tar jord- och skogsbruksministeriet världens allra fattigaste människors mat- och näringsförsörjning i betraktande som en del av helheten, då ministeriet bereder Finlands ställningstaganden till EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Ministeriet företräder Finland i FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO.

Social- och hälsovårdsministeriet representerar tillsammans med utrikesministeriet Finlands riktlinjer i hälsoorganisationen WHO:s beslutsfattande. Inom arbets- och näringsministeriets sektor är frågor som hänför sig till arbete, företagsverksamhet, innovationer och handel av global natur. Undervisnings- och kulturministeriets internationaliseringsstrategi för högskoleutbildningen förutsätter att högskolorna bedriver forskning för att lösa globala problem och för att förstärka utvecklingsländernas egna kompetens.

År 2014 använder Finland drygt 1,15 miljarder euro för utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd. Beloppet innefattar intäkterna från utsläppsauktioner som regeringen på ett t.o.m. globalt banbrytande sätt har beslutat avvara för finansiering av utvecklingssamarbetet

och utvecklingsländernas klimatåtgärder under regeringsperioden. I fjol uppgick vår finansiering till ca 0,56 procent av bruttonationalprodukten. Europeiska unionen har förbundit sig till en 0,7 procents finansiering år 2015.

Finlänarna utgör mindre än en tusendedel av jordens befolkning. Inom den internationella utvecklingspolitiken är Finlands betydelse relativt sett större. Tillsammans med de övriga nordiska länderna och som medlem i Europeiska unionen når vårt inflytande längre än vad ett land med fem miljoner invånare ensamt skulle nå.

Finland bedriver både ett multilateralt och bilateralt mellanstatligt utvecklingssamarbete. Multilateraliteten innebär arbete via mellanstatliga organisationer och finansieringsinstitutioner. Regeringen har enligt sitt program målmedvetet utökat det multilaterala samarbetets andel av helheten. Via multilaterala aktörer kan Finland stödja utvecklingen även i de länder där vi inte har en permanent beskickning. Det bilaterala samarbetet genomförs på regeringsnivå, i långvariga partnerländer i allmänhet med hjälp av Finlands egna aktörer, multilaterala aktörer eller gemensamma program med flera finansiärer. Regeringen betraktar det bilaterala samarbetet som betydelsefullt med tanke på Finlands och partnerländernas förbindelser och växelverkan. Det bilaterala samarbetet ger dessutom Finland och de finländska aktörerna synlighet i partnerlandet.

Finland är känt som en långsiktig förkämpe för jämställdhet mellan könen, god förvaltning, minskning av ojämlikhet och som en försvarare av mänskliga rättigheter och en förespråkare för en hållbar hantering av naturresurser. Regeringen har främjat dessa målsättningar i enlighet med riktlinjerna för den människorättsbaserade utvecklingspolitiken och för de genomgripande temana (2012).

Finland är för närvarande en av de största finansiärerna av FN:s kvinnoorganisation UN Women och befolkningsorganisationen

UTVECKLINGSSAMARBETSMEDLENS KANALER OCH ANDELAR 2013

EUROPEISKA UNIONEN

FINNFUND

FRIVILLIGORGANISATIONER

UTVECKLINGSFINANSIERINGSINSTITUT

FN-ORGANISATIONER

ÖVRIGA MULTILATERALA ORGANISATIONER

PROJEKTFINANSIERING PER LAND VIA INTERNATIONELL ORGANISATION

BILATERALT UTVECKLINGSSAMARBETE MELLAN REGERINGAR

HUMANITÄR HJÄLP

ANSLAG FÖR LOKALT SAMARBETE

UTVECKLINGSSAMARBETE MELLAN INSTITUTIONER

HÖGSKOLOR OCH FORSKNING

ÖVRIGT SOM RÄKNAS TILL UTVECKLINGSSAMARBETE

KÄLLA: UTRIKESMINISTERIETS BOKSLUT 2013

UNFPA och främjar på så sätt kvinnors rättigheter på global nivå. Finland har genom sin aktiva insats bidragit till att det människorättsbaserade tänkandet har blivit en del av Världsbankens verksamhetskultur. Finland är en känd och uppskattad leverantör inom vattenbranschen som aktivt har främjat medborgarnas rätt till vatten och framhållit att kvinnor och minoritetsgrupper ska beaktas. För närvarande verkar Finland som andra ordförande i en arbetsgrupp för gott humanitärt bistånd som är sammansatt av 41 biståndsgivare. Under sin ordförandeskapsperiod verkar Finland i synnerhet för att funktionsnedsättnings- och miljöaspekterna ska inkluderas i det humanitära biståndet.

Regeringen strävar i sin utvecklingspolitik efter ett fortlöpande lärande och utvecklande av verksamheten. Som stöd i denna strävan beställer Finland systematiskt externa omdömen om sin verksamhet och medverkar aktivt i internationella utvärderingar.

Enligt industriländernas organisation OECD har Finland meriterat sig bland annat genom att respektera utvecklingsländernas egna prioriteringar samt genom att man har visat flexibilitet och fokuserat på resultat. Finland betraktas som en jordnära och ansvarstagande aktör. OECD publicerar med fyra till fem års mellanrum utvärderingar av sina medlemsländers politikområden. Utvärderingarna åtnjuter stort anseende på internationell nivå. Även de OECD-utvärderingar som gäller utvecklingspolitik följs noggrant världen över. OECD bedömde Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete senast år 2012.

I sina rekommendationer riktade OECD även kritik mot Finland och uppmanade bland annat Finland att koncentrera sin utvecklingspolitik, precisera dess mål samt ställa upp tydliga mätare för målen. Likaså rekommenderade OECD att Finland på ett mer konsekvent sätt ska samordna sina politikområden för att stödja utvecklingen. Rekommendationen för en samstämmig politik gällde i synnerhet

FINLAND ANSVARADE FÖR LEDNINGEN AV UNICEF- VERKSAMHETEN 2013

FN:s biståndsorganisation för barn, UNICEF, är en organisation som är känd av finländarna och en närvarande aktör som har ett brett stöd bland medborgarna. År 2013 var Finland för första gången ordförande för UNICEF:s styrelse.

Under vår ordförandeperiod stärkte vi hos UNICEF ett antal frågor som Finland ansåg betydelsefulla: människorättsbaserat tänkande, barnskydd, jämställdhet mellan könen samt effektiva, resultatnriktade arbetssätt.

Inom det praktiska UNICEF-samarbetet har Finland bland annat verkat för att barn med särskilda behov ska beaktas samt för barnvänliga studiemiljöer. Finland samarbetar med UNICEF i Afghanistan, Etiopien, Nepal, Zambia, Somalia och Zimbabwe.

UNICEF får allmän finansiering av Finland och är den fjärde största mottagaren av humanitär finansiering från Finland. Under Finlands ordförandeperiod fastställdes egna mål och mätare för organisationens humanitära bistånd med vilka man följer hur målen nås.

Finlands sätt att påverka EU:s politikområden samt statsförvaltningens samarbetsmekanismer. Regeringen inledde ett aktivt arbete för att genomföra de rekommendationer den hade fått. En halvtidsöversyn av arbetet utförs under sommaren 2014.

Utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet utvärderas också av andra externa instanser både som helhet och projektvis. Verksamheten som till sin natur är offentlig kan även fritt utvärderas av medborgarna.

Enligt en helhetsbedömning som utrikesministeriet år 2010 lät utföra om effektiviteten i sitt utvecklingssamarbete ger partnerstaterna och partnerorganisationerna Finland positiv

respons. Till grund för bedömningen låg sammanlagt 22 programutvärderingar som hade genererat många slags utvecklingsförslag. Finland har med sin verksamhet förstärkt sådana värderingar som jämlikhet och demokrati samt förmått medverka i ett naturligt och konstruktivt samarbete. De aktörer som företräder Finland har gett prov på teknisk kompetens i särklass bl.a. inom vattenbranschen, i hållbar markanvändning, meteorologi, utbildning, hälsovård, förvaltning och i frågor om förnybar energi. Finländska aktörer har bland annat specialkompetens för funktionsnedsättningsfrågor. Även öppenheten får beröm: Finland låter göra och publicerar oberoende utvärderingar

GLOBAL PÅVERKAN PÅ FÖRTROENDEPOSTER HOS INTERNATIONELLA FINANSERINGSINSTITUT

Internationella utvecklingsfinansieringsinstitut såsom Världsbanken och Afrikanska utvecklingsbanken beviljar subventionerade lån, stöd i form av donationer samt tekniskt bistånd till utvecklingsländer. Då Finland finansierar dessa finansieringsinstitut, arbetar hos dem och tillsammans med dem, bedriver Finland utvecklingssamarbete på global nivå.

Hos de internationella finansieringsinstituten fattas besluten i röstningsgrupper. I Världsbanksgruppen hör de övriga nordiska länderna och de baltiska länderna till samma röstningsgrupp som Finland. I den Afrikanska utvecklingsbankgruppen verkar Finland tillsammans med Norge, Sverige, Danmark och Indien. Under åren 2013-2016 har Finland koordinationsansvaret och representerar röstningsgruppen i bankens styrelse, vilket avsevärt ökar våra påverkningsmöjligheter.

Finland hade en aktiv roll i Världsbankens styrelse, då banken antog sin nya strategi, sina nya energiriktlinjer och sin reform av förfaringssätten i syfte att nå allt bättre resultat.

I den Afrikanska utvecklingsbankgruppen har Finland utövat stort inflytande då banken fattat beslut om den nya strategin för ökad jämställdhet mellan könen och antagit de sociala principer och miljöprinciper som baserar sig på de mänskliga rättigheterna. Afrikanska utvecklingsbanken har också gjort upp en strategi för förbättrande av sysselsättningen och utvecklande av den privata sektorn för åren 2013 och 2017.

av genomförandet av sin utvecklingspolitik och offentliggör utvärderingarnas resultat.

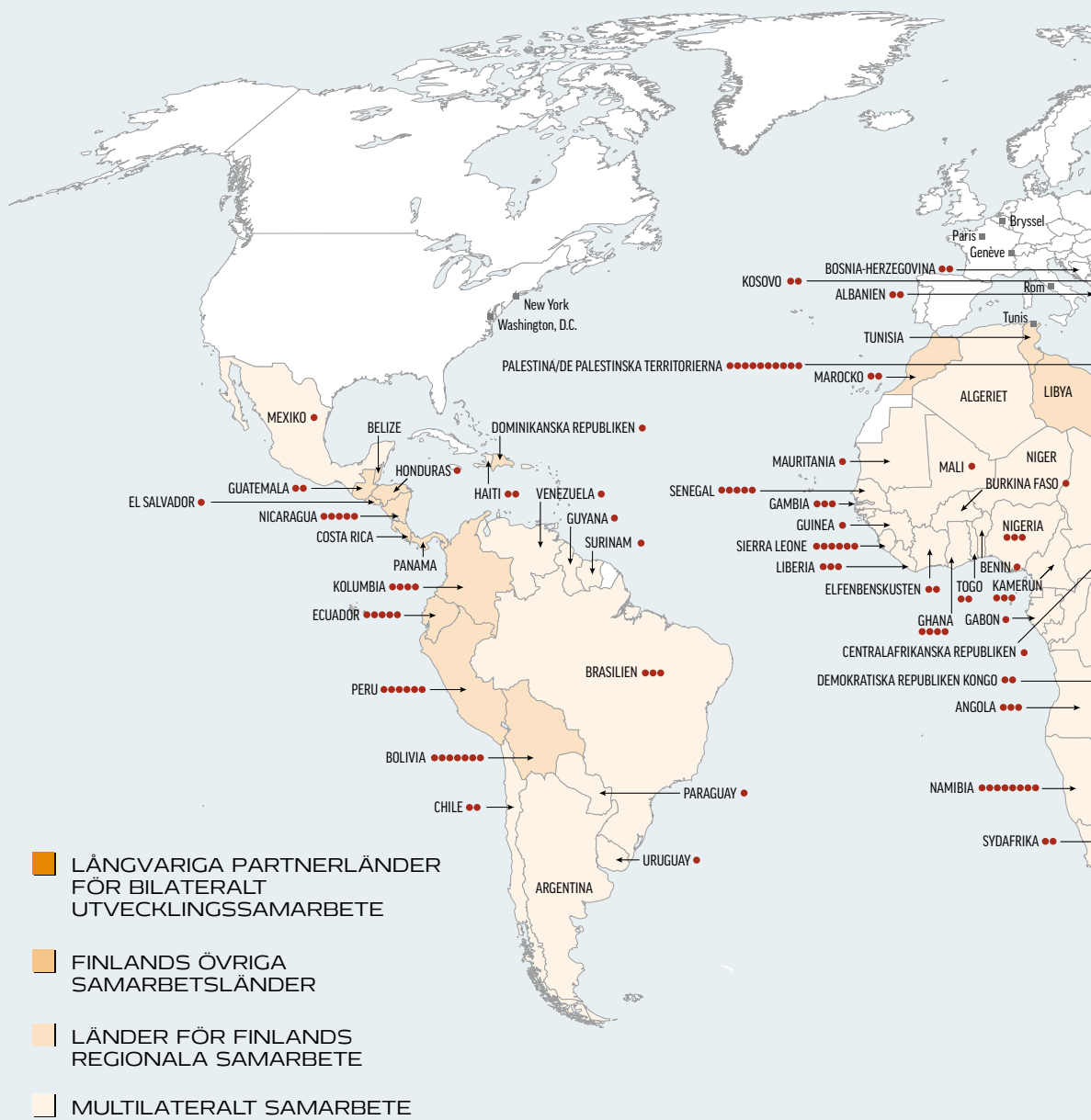
Finlands roll och andel i fråga om att nå resultat varierar beroende på via vilken kanal stödet förmedlas. Inom projektsamarbete, där sakkunskapen hos företag som specialiserat sig på utvecklingssamarbete anlitas, är det möjligt att relatera resultaten direkt till Finlands insatser. Mycket ofta verkar Finland som en

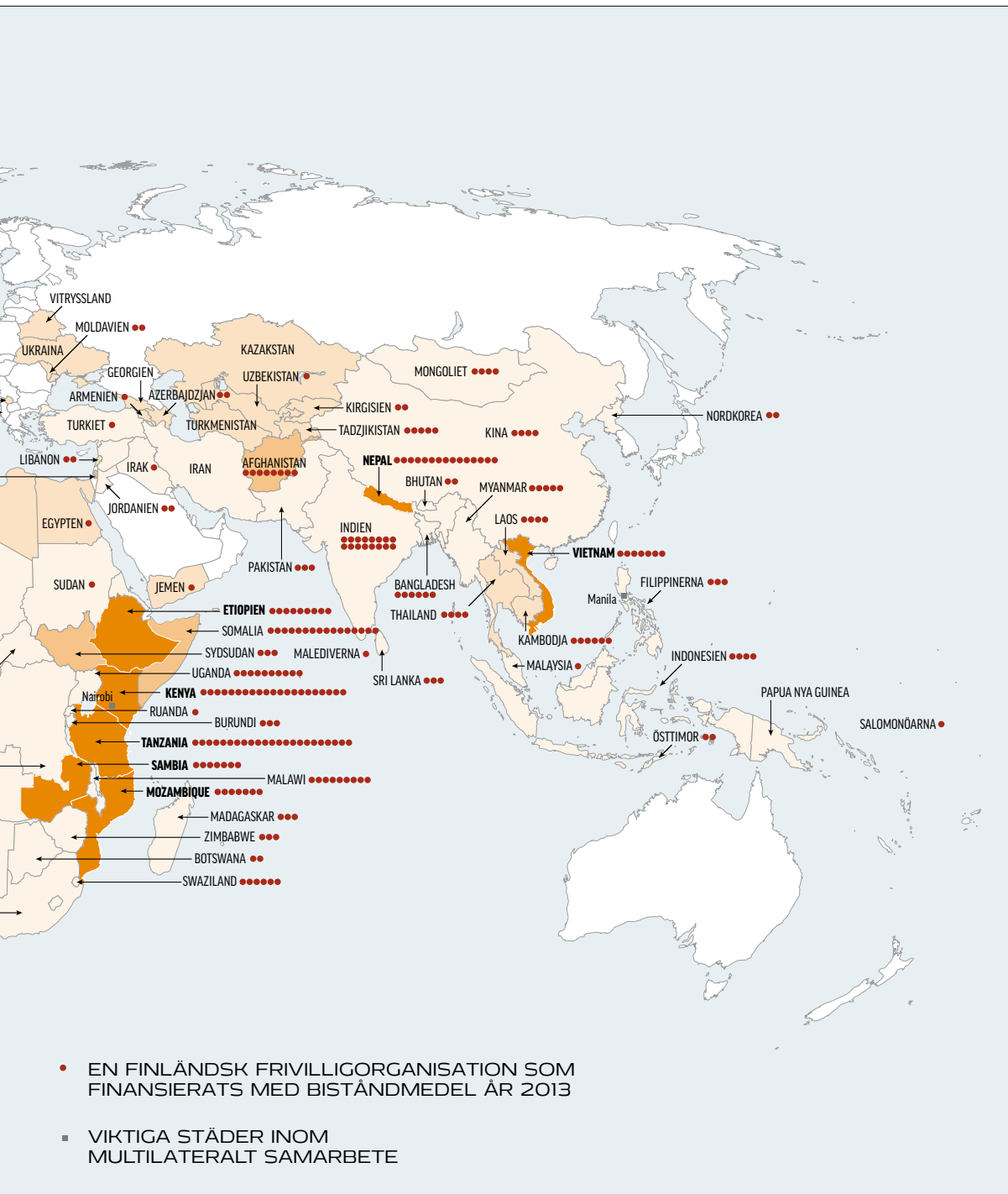
av aktörerna i ett större sammanhang eller stödjer andra aktörer. Att analysera effekterna av Finlands utvecklingspolitik är i sådana sammanhang inte alltid lätt och inte heller ändamålsenligt. Då följs genomslagskraften upp med hjälp av större indikatorer såsom möjligheten att gå i skola, utvecklingen av tillgång till hälsovårdstjänster och tillväxten av skatteintäkter.

Varför deltar Finland i utvecklingssamarbetet?

- › Världen har 1,1 miljarder människor som lever i extrem fattigdom. Ännu fler är de människor vilkas rättigheter inte förverkligas.
- › Finland har i egenskap av en del av det internationella samfundet bl.a. förbundit sig till målen för en hållbar utveckling, tryggheten av de mänskliga rättigheternas förverkligande samt en överenskommen nivå av offentlig utvecklingsfinansiering och klimatfinansiering.
- › Finland har erfarenhet av att som Europas fattigaste land utvecklas till ett välbärgat land och likaså av att vara mottagare av utvecklingsbistånd. Under 1860-talets hungerår dog åtta procent av finländarna i svält. Under 1940-talet fick hundratusen finländare mathjälp genom UNICEF. Sitt sista utvecklingslån lyfte Finland år 1975 från Världsbanken.
- › Finland har stor erfarenhet av att medverka i utvecklingssamarbete. I mitten av 1960-talet inleddes det statliga utvecklingssamarbetet. Det civila samhällets aktörer hade redan tidigare blivit aktiva. Finlands utvecklingspolitik grundar sig på skyldigheter och mål som har fastställts i internationella konventioner.
- › Det ligger även i Finlands intresse att verka för att den globala utvecklingen är av hållbart slag. Bekämpningen av klimatförändringen på global nivå är till nytta för var och en av jordens invånare på det lokala planet. Om vi kan bidra till konfliktlösning eller krishantering i ett avlägset land, blir allt färre personer tvungna att lämna sitt hemland på grund av att de lider nöd eller måste fly.
- › Stabila och förutsebara förhållanden i så många som möjligt av världens länder skulle gagna alla. Också de finska företagen har nytta av god förvaltning i sina partnerländer, av åtgärder som motverkar korruption och av en säker investeringsmiljö.

FÖRDELNINGEN AV FINLANDS UTVECKLINGSSAMARBETE

2

FINLANDS NYA TILLVÄGAGÅNGS- SÄTT

EN SATSNING PÅ HÅLLBAR UTVECKLING, RÄTTIGHETER OCH RESULTAT

DENNA REGERINGS utvecklingspolitik stöder sig på tanken om jämlika människor som överallt i världen vill främja sin egen och sitt samhälles säkerhet och välfärd samt i mån av möjlighet bära ett ännu större ansvar. Regeringen betraktar inte människorna i utvecklingsländerna som passiva bistandsobjekt, utan som aktiva aktörer i sitt liv, som människor med rättigheter och skyldigheter. Fattigdomen är inte enbart en fråga om knappa inkomster eller resurser, utan en följd av att människans grundläggande rättigheter inte har förverkligats.

En förutsättning för ett människovärdigt liv är bland annat att människan har en tillräcklig inkomst, boendenivå, föda, möjlighet till utbildning, nödvändiga hälsotjänster samt rätt till kultur. Hon ska likaså ha rätt att leva i frihet, uttrycka sig, delta i beslutsfattandet i sitt samhälle och åtnjuta ett skyddat privatliv. Dessa rättigheter kallas mänskliga rättigheter. De mänskliga rättigheterna bör gälla varje människa i världen.

Enligt regeringens uppfattning strävar Finlands människorättsbaserade utvecklingspolitik till att människorna på olika håll i världen aktivt ska börja verka för att förvärva sina rättigheter och på detta sätt få möjligheter att bygga upp ett bättre samhälle. Den nuvarande regeringen har i sitt utvecklingssamarbete med större pondus än sina föregångare betonat en demokratisk och ansvarsfull samhällsutveckling som främjar de mänskliga rättigheterna, stöd från frivilligorganisationerna och en mänsklig utveckling, dvs. utvecklingens sociala

dimension. Ett exempel på detta är den allt större andel utbildningen har fått och fortsättningsvis får i Finlands utvecklingssamarbete. Det är en trend som anses förstärka förutsättningarna för en minskning av ojämlikheten.

Utrikesministeriet utarbetade år 2013 riktlinjer till stöd för genomförande av en människorättsbaserad utvecklingspolitik. Ministeriet betonade att utvecklingsländernas handlingsförmåga och redovisningsskyldighet bör stärkas så att de förmår uppfylla medborgarnas förväntningar och å andra sidan klara av sina förpliktelser för att rättigheterna ska förverkligas. Utbildningen av personalen, utvecklandet av arbetsredskapen och förankringen av det människorättsbaserade synsättet inom utvecklingspolitikens olika delområden fortlöper oförändrat.

En utvecklingspolitik där uppmärksamheten fästs vid människor och vid att stärka förtroendet mellan dem – liksom vid att stärka förtroendet mellan regeringar och medborgare – behövs i allt utvecklingssamarbete, men alldeles särskilt i länder som söndras av krig och konflikter. Den tilltagande mängd information som fritt stått till förfogande under de senaste åren, i synnerhet internet, har gett människor nya möjligheter att knyta kontakter, organisera sig och nätverka. Exempelvis spelade internet en betydande roll i den serie av politiska omvälvningar som går under namnet den arabiska våren. I många länder har emellertid det civila samhället samtidigt fått ett betydligt mindre handlingsutrymme.

FINLAND KÄMPAR FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Lika värde och icke-diskriminering är hörnstenarna i Finlands människorättspolitik och utvecklingssamarbete. I egenskap av förespråkare för mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning är Finland en "liten stormakt" i världen. Regeringen har under mandatperioden fördubblat stödet för personer med funktionsnedsättning till 10 miljoner euro 2013. Vi har uppmuntrat Världsbanken att i allt sitt arbete ta hänsyn till personer med funktionsnedsättning.

Finland var en central aktör när det gällde att påverka inrättandet av en ny fond inom FN för partnerskap för personer med funktionsnedsättning. Under många år har Finland varit huvudfinansör för mandatet för FN:s specialrapportör i handikappfrågor. Finland har bland annat stött rätten till skolgång för barn med funktionsnedsättning i Togo, rehabiliteringen av barn i Moçambique som invaliderats av trampminor, planering-

en av tillgängliga skolor och vallokaler i Tunisien, sysselsättningen av funktionsnedsatta i Ukraina samt utarbetandet av ett handikappolitiskt handlingsprogram i Indonesien och Sydafrika.

I arbetet har de inhemska civila samhällsorganisationerna, i synnerhet handikapporganisationerna varit viktiga partners för utrikesministeriet. Finland har fått erkännande som föregångare i att inkludera handikapporganisationerna i utvecklingssamarbetet.

Finland finansierar även den humanitära minverksamhetens projekt med sex miljoner euro år 2014. Syftet är att genom minröjning förhindra olyckor och funktionsnedsättning, stödja funktionsnedsatta människors återhämtning och anpassning samt möjliggöra människors återflyttning till tidigare minrade områden. Bland de humanitära aktörerna främjar Finland ett större hänsynstagande till personer med funktionsnedsättning.

MÅNGA AKTÖRER FÖRSTÄRKER TILLSAMMANS LAGLIGHET, RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHET I KENYA

Kenya genomgår en gigantisk samhällsreform, men samtidigt är det oroväckande att i det politiska livet konstatera hur Kenya förhåller sig till den internationella brottsdomstolen (ICC), liksom även inskränkningarna i det civila samhällets verksamhet och pressfriheten. Reformerna baserar sig på den grundlag som antogs år 2010 som är framstegsvänlig och historisk. Den befäster för första gången de mänskliga rättig-

heterna och jämställdhet för kvinnor samt en decentralisering av makten till regionalförvaltningen och närmare medborgarna. Lagen verkställs bristfälligt och det förutsätter fortlöpande sociala reformer, den kenyanska regeringens ägarskap samt stöd från bidragsgivarna. Att bygga upp regionalförvaltningen innebär en särskilt stor utmaning för Kenya.

Även Finland stöder FN:s jämställdhets-

organisation UN Women:s program för jämställdhet och god förvaltning som har förstärkt kvinnors möjligheter att delta i det politiska och samhällsliga beslutsfattandet. I valet år 2013 ökade kvinnornas valdeltagande. Det anses att UN Women lyckades i sitt uppsåt att förhindra att kvinnor utsattes för valvåld och trakasserier.

Valet år 2013 var det första som arrangerades i enlighet med den nya grundlagen. Finland stödde valarrangemangen bland annat genom FN:s utvecklingsorganisation UNDP.

Valet avlöpte under större lugn än tidigare och medborgarna deltog aktivare än förut.

Mångsidiga partnerskap ökar inflytande och genomslagskraften stärker sin ställning i Kenya. EU:s medlemsländer och kenyanska myndigheter inledde 2013 en gemensam programplanering med syftet att etablera en gemensam strategi och gemensamma program. I Kenya är EU med sina medlemsländer en inflytelserik utvecklingspartner, då största delen av landets utvecklingshjälp kommer från EU.

SOCIALSKYDDET TILLHÖR ALLA.

I många utvecklingsländer är släkten eller byagemenskapen det enda skyddsnätet, eftersom det inte finns något statligt socialskyddssystem.

Att erbjuda alla människor i världen socialskydd är ett ambitiöst mål vars förverkligande kräver ett världsomfattande samarbete. Från och med år 2010 har Finland aktivt stött FN:s globala grundtrygghetsinitiativ.

Med sakkunskap och delfinansiering från Finland har grundläggande arbete utförts för anskaffning av information samt för förvaltning och upprättande av samarbetsnätverk. FN:s arbetsorganisation ILO och Världsbanken har etablerat denna verksamhet genom att inrätta ett permanent samarbetsorgan, en slags global samarbetsorganisation för socialskydd där Finland deltar som permanent medlem och viktigt påverkare.

Konkreta planer för att utveckla ett socialskydd har utarbetats med finländskt stöd

bl.a. i Burundi, Ghana, Namibia, Niger och Sri Lanka.

I Zambia har regeringens nya grundtrygghetsprogram hjälpt ett stort antal extremt fattiga människor att få ett bättre liv. Zambias ekonomi har under de senaste åren vuxit med 10 procent per år, vilket betyder att staten snart har råd att bygga upp ett socialskydd.

I de fattigaste områdena har byråden bestämt vilka människor som ska få ta del av grundtryggheten. Bland dem finns det bl.a. ett stort antal ensamförsörjande mödrar. De får lyfta bidrag i bybutiken med chipkort i rater på ca 10 euro. Med pengarna köper de mat, kläder, läkemedel, skor och till exempel bussbiljetter för arbetsresor.

Zambias regering förmådde avsätta budgetmedel för grundtryggheten, men landet behövde finansiering för att bygga upp själva systemet. Finland stödde projektet med 3,1 miljoner euro 2012–2013.

FINLAND STÖDER PARTNERNS EGET ANSVARSTAGANDE

Under hela den tid Finland har medverkat i utvecklingssamarbetet har syftet varit att nå konkreta resultat och följa hur resultaten uppnås.

Med tiden har arbetets natur och förutsättningarna förändrats i det internationella utvecklingssamarbetet i och med att förståelsen för utvecklingssamarbetet har vuxit och erfarenheterna av arbetets verkan har blivit fler. Så sent som för trettio år sedan var utvecklingssamarbetet till stor del "bistånd" som förmedlades i form av pengar, anläggningar, förnödenheter och sakkunskap. Biståndsgivaren fäste störst uppmärksamhet vid att den egna verksamheten skulle lyckas och dess omedelbara resultat. Verkan kunde emellanåt bli kortvarig. Till exempel kunde man inte alltid i tillräcklig utsträckning beakta omständigheter såsom användarutbildning, underhållsbehov och utvecklingslandets eget finansieringsansvar.

En tydlig attitydförändring har ägt rum sedan dess. Finland har tillsammans med andra länder tillägnat sig tänkandet att den allra effektivaste formen av verksamhet omfattar stöd till partnerlandets egna aktörer i den verksamhet som landet bedömt som nödvändig för utvecklingen.

Utvecklingspolitiken löser inte problemen för människorna i världen, men den kan hjälpa människor att finna lösningar på problem och följa upp lösningarna i praktiken. Stöd som beviljas vid rätt tidpunkt och på rätt sätt till ändringar som lokala aktörer vill genomföra kan vara av avgörande betydelse.

Finland förnyar fortlöpande tillvägagångssätten i sitt utvecklingssamarbete. Vissa gamla förfaringssätt har helt och hållet frångåtts. Finland erbjuder inte längre stöd i utbyte mot upphandling av finska produkter, eftersom ett sådant villkor har konstaterats ofördelaktigt för utvecklingslandets egen produktionsutveckling. I stället åtföljs stödet av finska företags produkt- och tjänsteutbud på normalt sätt enligt marknadens villkor. Till exempel köper organisationer som levererar mat som katastrofhjälp

nuförtiden i mån av möjlighet livsmedlen på den lokala marknaden eller annars i närheten av de hjälpbehövande i syfte att stödja den lokala näringsverksamheten. Den sakkunskap som behövs för utvecklingssamarbete konkurrensutsätts nuförtiden globalt. Finsk expertis klarar sig bra i konkurrensen.

Det förändrade tänkesättet märks också i sättet att mäta och följa upp resultaten av det finska utvecklingssamarbetet. I början fokuserade man på huruvida de projekt som stöddes av Finland hade förverkligats. Senare lärde man sig att granska resultaten och den direkta verkan. Nuförtiden följer man de förbättringar som åstadkommits i invånarnas liv i utvecklingsländerna och Finlands andel i dem.

Både givarländer och partnerländernas medborgare uppmuntrar till att sträva efter resultat. Givarländernas skattebetalare är intresserade av vilka resultat som uppnåtts med skattemedel samtidigt som partnerländerna med all rätt frågar sina beslutsfattare, till vad och vem de utländska resurserna används som landet mottar.

Ända från början av 2000-talet har först industriländerna och senare även utvecklingsländerna fastställt gemensamma tillvägagångssätt med hjälp av vilka de strävar efter bättre resultat. Diskussioner av det här slaget har förts i en kommitté som bildats av bidragsgivare inom industriländernas organisation OECD liksom även mellan EU:s medlemsländer. Finland har betraktat överenskomna principer och mål som betydelsefulla för att förbättra biståndresultaten och har aktivt arbetat för att förverkliga dem. År 2011 förband sig Finland vid högnivåmötet i Busan till de principer som ledde till denna dialog. I april 2014 gjordes vid ministerkonferensen i Mexiko en utvärdering av utvecklingen av tillvägagångssätten.

Enligt de principer som överenskommits i Busan är utvecklingsarbetet resultatinriktat, då
1) utvecklingsarbetet baserar sig på lokala behov

- 2) vardera parten har förbundit sig till arbetet
- 3) tydliga och mätbara mål fastställs gemensamt för arbetet
- 4) personer på lokal nivå medverkar i arbetet
- 5) information om arbetet är lätt tillgänglig
- 6) parternas roller har tydligt definierats.

Utvecklingsländernas roll har förstärkts i fråga om formuleringen av utvecklingsmålen. Då man arbetar enligt ett resultatnriktat tänkande bildar samtliga instanser som på olika sätt stöder landet en organisation, inom vilken varje enskild bidragsgivare medverkar i en utvecklingsprocess under partnerlandets ledning. På så sätt framhävs betydelsen av Finlands beskickningar och en fortlöpande dialog med partnerlandet samt de övriga bidragsgivarna.

Finland vill dessutom verka för att människorna i alla länder ska bli medvetna om sina rättigheter och förmå försvara dem. Partnerländerna ska bygga upp en god förvaltning som är kapabel att sörja för medborgarnas rätt till utbildning, vatten, tillräcklig näringsrik föda

samt hälsa och verksamhetsförutsättningar för det civila samhället. Detta är skälet till att Finland strävar efter att utnyttja partnerlandets egna förvaltnings- och uppföljningssystem i stället för att vi skulle vara med om att bygga upp parallella system.

Till en del länder överförs utvecklingsbiståndet från Finland delvis i form av pengar, vars användning partnerlandets beslutsfattare själva fattar beslut om och på så sätt fastställer landets eget utvecklingsprogram inom den normala budgetbehandlingen. Stödet kan vara ett så kallat allmänt budgetstöd eller avsättas för ett visst förvaltningsområde. Det kan även vara stöd för uppbyggnad och förstärkande av statliga strukturer. Vid beviljande av budgetstöd följer Finland tillsammans med många andra givarländer upp hur medlen används. Detta görs tillsammans med landets egna revisorer samtidigt som en intensiv dialog förs om på vilket sätt utvecklingsmålen ska nås. Budgetstödet uppgick 2013 till tre procent av anslagen.

Utrikesministeriet utarbetade år 2014 nya

anvisningar för förvaltningen av budgetstöd utifrån EU:s gemensamma riktlinjer för budgetstödet användning. Uppskattningar som gjorts av oberoende externa aktörer utvisar att budgetstödet bidrar till att rikta statens resurser till sektorer som har betydelse för minskning av fattigdomen, såsom undervisning eller väghållning. Detta bereder en central möjlighet till omfattande påverkan av partnerlandets situation och att föra en politisk dialog med landet. Finland tillgodoser sig de möjligheter som erbjuds att agera som betydande påverkare som en del av den grupp länder som bidrar med budgetstöd och till exempel i föl som ordförande i budgetstyrgruppen i Moçambique och

för närvarande som ordförande i budgetstödgruppen i Tanzania.

Regeringen anser, att det är viktigt att demokratin stärks i utvecklingsländerna. Den har höjt stödet till de aktörer som stärker demokratin. År 2013 utarbetade utrikesministeriet nya riktlinjer till stöd för demokrati i den nya utvecklingspolitiken. Under den senaste tiden har Finland i många sammanhang stärkt sina relationer med de civila samhällena i utvecklingsländerna. Enligt regeringens uppfattning är det av central betydelse även för en framgångsrik utvecklingspolitik att medborgarna kan och får verka och delta i den politiska debatten och beslutsfattandet i sina länder.

VAD GÖR VI FÖR ATT BEFÄSTA RESULTATEN?

År 2011 lät Utrikesministeriet göra en utvärdering av hur väl man inom Finlands utvecklingssamarbete kunde definiera mål och mäta resultat samt hur väl man lyckades ta

tillvara denna information för att effektivisera verksamheten. Enligt bedömningen behöver verksamheten förbättras. Ministeriet saknade en politik för resultatbaserad styrning. Pla-

neringen av projekten var systematisk, men varken målen för hela organisationen eller de mål som definierats för vart och ett land var tillräckligt tydliga eller mätbara. För rapporterna krävs en djupare analys. Ministeriets ledningskultur var enligt bedömningen alltför riskundvikande och kunde inte nödvändigtvis ta lärdom av tidigare erfarenheter. Till följd av detta vidtog regeringen åtgärder och utrikesministeriet utarbetade ett resultatbaserat handlingsprogram.

Utrikesministeriet utarbetade ett resultatbaserat handlingsprogram för åren 2013–14. Syftet var att förstärka ministeriets tillvägagångssätt och strukturer så att verksamhetens kärna skulle omfatta de resultat som uppnås i utvecklingsländerna.

Ledningen av utvecklingssamarbetet, planeringen, genomförandet och rapporteringen baserar sig nu och i fortsättningen i allt högre grad på resultatbaserat tänkande. I huvudpartnerländerna fastställdes målen år 2013 mer tydligt än tidigare och deras förverkligande följs

noggrannare och mer systematiskt. Resultaten mäts med mätare som fastställts på förhand och resultatuppgifterna utnyttjas aktivt för att resultaten ska förbättras.

Ministeriet förnyade planerings- och bedömningsunderlagen 2012 och 2013 till stöd för nytt resultatbaserat tänkande. Projektadministrationen har effektiviserats. Man fortsätter att utveckla tillvägagångssätten genom att utnyttja lärdomar från praktiska erfarenheter. Numera redovisar ministeriet resultat per land med ett års mellanrum; de nya landsprogrammens första årsrapporter blev klara våren 2014. Trots att resultatorienteringen har förstärkts, kräver förändringar i organisationskultur och tillvägagångssätt tid och uthållighet.

År 2013 analyserade utrikesministeriet verksamheten hos de internationella organisationer och institut för utvecklingsfinansiering i vilka Finland deltar som medlem, påverkare och finansiär. Sådana är till exempel FN-organisationerna och de internationella finansieringsinstitut som Världsbanken.

Bakgrunden till analysen utgjordes av strävan efter att minska splittringen av biståndet. Enligt analysen är de aktörer som finansieras av Finland i genomsnitt relativt effektiva, men granskningen för olika aktörers del pekade även på tydliga utvecklingsmål. Utifrån analysresultaten utarbetade ministeriet för påverkan för de organisationer som får mest finansiering

planer, enligt vilka Finland nu påverkar organisationernas och finansieringsinstitutens arbete. I varje aktörs arbete fokuserar man på vissa avgränsade temahelheter som till exempel främjande av grön, inkluderande ekonomisk tillväxt, utvecklande av utvärderingsarbete och större öppenhet. Dessa mål främjas planmässigt och strategiskt bl.a. med hjälp av

FRIVILLIGORGANISATIONER ÄR ENGAGERADE I 900 PROJEKT AV OLIKA STORLEK OCH LÄNGD

Stödet till frivilligorganisationerna utgör en dryg tiondedel av anslagen för det egentliga utvecklingssamarbetet. Ministeriet stödjer frivilligorganisationers projekt i fler än 90 länder.

Exempel på partnerorganisationers arbete som får programstöd.

- › **Solidaritet:** Arbete i Somaliland för bekämpning av flickors könsstympning. Målet för det projekt som inleddes år 2007 är att förbättra den sexuella hälsan hos kvinnor som bor i länen Togdheer och Sanaag. Syftet är att attityderna bland invånarna i regionen ska förändras så att de motsätter sig stympningen.
- › **KIOS:** Stöd för människorättsrörelsen i Burundi och Rwanda. Det nätverksprojekt som genomfördes åren 2010–2013 medförde positiva konsekvenser i synnerhet för människorättsrörelsens och människorättsförsvararnas möjligheter att verka under regeringens allt hårdare grepp.

Exempel på verksamhet som har fått projektstöd:

- › **Psykologer för socialt ansvar r.f.:** Tjänster för barns psykiska hälsa i flyktinglägren i Södra Libanon. Organisationen har medverkat vid inrättandet av familjerådgivningar tillsammans med en lokal partner. För närvarande utgörs en växande andel kunder av barn från familjer som har flytt från Syrien.
- › **Demo r.f.:** Samarbete med politiska ungdoms- och studentorganisationer i Nepal. Organisationerna utbildar tusentals ungdomspolitiker i färdigheter att föra en fredlig dialog och i samarbete över partigränserna oavsett deltagarnas politiska meningsskiljaktigheter.
- › **Filha r.f.:** Den första delen av det lunghälsoprojekt som på kirgisisk inbjudan inleddes år 2011 blev en sådan framgång att en fortsättning på projektet har planerats. Syftet är att minska tobaksrökningen i Kirgisien under tiden 2014–2016. Tadzjikerna i grannlandet bad i sin tur Filha r.f. genomföra ett motsvarande projekt i sitt eget land. Det genomförs som ett lunghälsoprojekt mellan åren 2012 och 2014.

öronmärkt penningstöd. Ministeriet följer upp hur planerna för påverkan förverkligas och vilka resultat som uppnås årligen.

Ministeriet har byggt upp utbildningen i utvecklingsarbete med hjälp av ett heltäckande utbildningsprogram. Även datasystemen har förnyats för att arbetsresultaten bättre ska kunna följas. Den information som fås från rapporterna sorteras och sparas så att den kan följas och tas tillvara i planeringen av arbetet och beslutsfattandet på ett effektivare sätt än tidigare. Arbetet förutsätter en samordning av informationssystemen som genomförs etappvis. Slutresultatet möjliggör ett fortlöpande lärande och förbättrar även öppenheten.

Under denna regeringsperiod har till exempel beslut fattats om att finansieringsbesluten ska offentliggöras för allmänheten på utrikesministeriets webbplats (www.formin.fi, delen Utvecklingspolitik). Finland medverkar till att främja öppenheten i utvecklingspolitiken även på internationell nivå via IATI-initiativet (International Aid Transparency Initiative) och avser att ytterligare förbättra öppenheten i sitt eget arbete. Då uppgifterna om utvecklings-samarbetet finns att tillgå i enhetlig form och även elektroniskt, blir det lättare att jämföra dem.

Finlands målsättning har varit att minska antalet projekt men i stället öka deras omfattning, då det har visat sig att en koncentration av resurserna ger bättre resultat. Till exempel halveras antalet projekt i Zambia fram till år 2015. Utifrån en internationell utvärdering kan man konstatera att ett långsiktigt, etablerat och tillräckligt stort stöd ger bättre resultat. Under regeringsperioden har likaså antalet

samarbetspartner minskats såväl i fråga om det utvecklingsarbete som bedrivs via multilaterala som via bilaterala organisationer.

Även EU har satsat på resultatbaserat arbete. I den förändringsagenda som styr EU:s utvecklingspolitik efter att den reformerades våren 2012 betonas vikten av att förstärka resultatriktningen och att främja de mänskliga rättigheterna, demokrati och god förvaltning. På samma gång framhävs en inkluderande grön tillväxt som minskar fattigdomen.

I och med de nya riktlinjerna ingicks ett avtal om att EU maximalt stödjer tre sektorer i varje partnerland. Också Finland antog denna princip. Biståndet från EU koncentreras till länder som har störst behov av det och där EU:s bistånd har bäst påverkningsmöjligheter. Ett beslut fattades även om en fortsatt satsning på minst 20 procent för mänsklig utveckling och stöd för en hållbar utveckling i utvecklingsländerna, till exempel genom investeringar i hållbart jordbruk och hållbar energi. Till skillnad från tidigare praxis överfördes programmeringen med tillhörande planering till landsnivå till EU-delegationer, som är skyldiga att i så stor utsträckning som möjligt konsultera medlemsländer och andra biståndsgivare. I EU:s programmeringsprocess medverkar Finland i första hand genom sina beskickningar.

Regeringen anser att det är viktigt att man utöver att koncentrera arbetet även utvecklar en förmåga att tillräckligt snabbt reagera på nya initiativ och förändrade situationer. På så sätt kan en möjlighet till finansiering reserveras för små och innovativa samt ofta riskbenägna projekt.

STYRKAN I FINLANDS UTVECKLINGSSAMARBETE ÄR DET BREDA AKTÖRSFÄLTET

Enligt regeringens uppfattning kommer den offentliga förvaltningens arbete att kunna koncentreras till större helheter, då civila

samhällsorganisationer i Finland, aktörer inom näringslivet, institutioner och högskolor kan arbeta med de målsättningar de finner

meningsfulla på olika håll i hela världen. Betydelsen av medborgarnas, företagens och samhällets icke-statliga aktörers samt även medborgarnas inofficiella sammanslutningar och nätverk blir allt större i utvecklingsländerna och den globala utvecklingspolitiken.

Regeringen har ökat stödet till de civila samhällsorganisationerna i Finland. År 2013 uppgick stödet till närmare 108 miljoner euro. Antalet projekt uppgick allt som allt till 887 i drygt nittio länder. Dessutom stödjer Finland internationella frivilligorganisationer med hjälp av ett nytt ansökningsförfarande. Lokala mindre initiativ från det civila samhället stöds med ett anslag för så kallat lokalt samarbete som administreras av beskickningarna.

Omfattningen av organisationernas projekt varierar. Organisationer som arbetar med långsiktiga och programbaserade projekt

beviljas flerårigt stöd. Antalet partnerorganisationer har utökats och uppgår nu till sexton. Programstödet hjälper organisationerna att genomföra större projekt på lång sikt. Av samtliga organisationer som mottar stöd förutsätts planenligt och resultatinkänt arbete.

År 2013 beviljade utrikesministeriet dessutom 2,3 miljoner euro för små och medelstora frivilligorganisationers utvecklingskommunikation och global fostran. I och med projekten informeras det finska samhället om globala utvecklingsproblem. På samma gång erbjuds olika sätt för finländarna att själva delta och verka för global rättvisa och utveckling.

Utöver staten och de civila samhällsorganisationerna bildar de finländska företagen en viktig grupp aktörer. I utvecklingsländerna är det viktigt att en hållbar ekonomi utvecklas såväl med tanke på människornas utkomst,

AVFALL BLIR REN ENERGI MED FINANSIERING FRÅN FINNFUND

Det statsägda institutet för utvecklingsfinansiering Finnfund finansierar investeringar för företag och projekt som behöver riskkapital i utvecklingsländerna och Ryssland. Finnfunds kapital höjs med utvecklingssamarbetsmedel.

I Indonesien inledde landets första pelletsfabrik i industriell skala, SaraRasa Biomass, sin produktion år 2013. Fabriken framställer pellets av bioavfall från jordbruket. Finnfund medverkar i finansieringen av projektet.

Lantbruket i Indonesien genererar årligen uppskattningsvis etthundra miljoner ton bioavfall. Ofta bränns eller dumpas avfallet i havet där det ruttnar och producerar metan som påskyndar klimat-

förändringen. Med pellets från SaraRasa Biomass ersätts stenkolk som bränsle i kraftverken. Projektet har skapat hundratals arbetsplatser på den fattiga landsbygden i provinsen Riau som lider av arbetslöshet.

Den teknik som behövs för tillverkning av pellets har importerats från Europa. SaraRasa har själv utvecklat ett förbehandlingsystem för avfall. Bolaget visar hur avfallet görs till ren energi på ett effektivt och lönsamt sätt. Genom sitt exempel har företaget inspirerat många: man kan förutse att tiotals liknande investeringar i bioenergiproduktion kommer att göras i Indonesien under de närmaste åren.

FATTIGA MÄNNISKOR FÅR STÖD FÖR ATT BYGGA TOALETTER

Rent dricksvatten är något som alla människor har rätt till, men även en hygienisk toalett är ett effektivt sätt att motverka sjukdomar och höja välfärden. Bland annat är det ofta en förutsättning för flickors skolgång att skolan har en ordentlig och säker toalett även för flickor.

Finland har i Nepal och Etiopien stött ibruktagande av innovativa metoder för förbättring av sanitetsförhållandena. Toalettkulturen har till exempel förankrats med hjälp av nationella upplysningskampanjer. När människor får information om toaletthygien och dess konsekvenser för hälsan, kan de sörja för miljöerna i sina samhällen och hålla dem renare och hälsosammare.

Finland finansierar i intensivt samarbete med FN-organisationerna ett nätverk av mångsidiga aktörer som utför vatten- och sanitetsarbete i tiotals länder. Finlands stöd riktar sig till 12 afrikanska länder, bl.a. Etiopien, Kenya, Rwanda och Uganda. Inom projekten finansieras inte själva byggandet av toaletterna, utan kampanjer och utbildning ordnas så att de allra fattigaste själva ska kunna bygga sin toalett av de material som står till förfogande.

Genom Världsbankens vatten- och sanitetsprogram medverkar Finland i utvecklingen inom området i tolv afrikanska länder. Hygienen spelar en betydande roll i synnerhet i fråga om bekämpning av morbiditet och mortalitet bland barn.

landets ekonomi som den offentliga ekonomin. Företag med finländsk bakgrund har förutom att bedriva affärsverksamhet i eller till utvecklingsländerna även deltagit i genomförandet av bilaterala projekt. Genom projekten har kunskap och kompetens överförts till målländernas företagsfält och statsförvaltning.

Det statsägda finansieringsinstitutet Finnfund främjar utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling genom att finansiera ansvarsfull privat företagsverksamhet. Under regeringsperioden har Finnfunds finansiering utökats och kopplat till Finnfund har man skapat en specialriskfinansiering som förbättrar de finländska företagens möjligheter att inleda verksamhet till exempel i så kallade sårbara länder. Affärspartnerskapsprogrammet Finnpartnership finansierar förberedelsekostnader-

na för affärspartnerskap mellan finländska och utländska partner. Under regeringsperioden utvecklades Finnpartnership. Tack vare ändringen kan företagen ansöka om stöd även för yrkesutbildning av den lokala arbetskraften.

Utrikesministeriet och arbets- och näringsministeriet har tillsammans med en bred intressegrupp överlagt om möjligheter att ytterligare främja innovations- och affärsverksamhet som riktar sig till utvecklingsländerna. Utvecklingscentret för teknologi och innovationer Tekes förbereder tillsammans med utrikesministeriet ett innovationsprogram och en fond. Även drivkrafter för företagsverksamhet, såsom finansiering av innovationers utvecklingsfas, är fortfarande ett mål för överläggningar.

Sektorer inom vilka finländska företag kan

främja utvecklingen är till exempel säkerhet, förebyggande av kriser och återuppbyggnad, vattenförsörjning samt hantering av natur- och vattenresurser, sanitet, energieffektivitet och cleantech, mobiltekniska lösningar, hälsovård och utbildning samt träbyggnad. Regeringen verkar aktivt tillsammans med företagen, för att innovationer ska kunna uppkomma även genom att kunnande från olika branscher kombineras. Till exempel finns det många goda exempel på kombinationer av kompetens inom utbildning och datateknik.

Högskolor och institut såsom Meteorologiska institutionen och Geologiska forskningscentralen medverkar i samarbetet och förmedlar finländsk sakkunskap till sina

samarbetspartner.

Högskolesamarbetets instrument är som bäst föremål för en internationell utvärdering utifrån vars resultat finansieringens effektivitet och kompletterande funktion kommer att fastställas i relation till annat utvecklings-samarbete som finansieras av Finland. Ett stödprogram för förbättrande av kapaciteten hos läroanstalter på högskolenivå (sk. högskole-IKI) har reformerats av utrikesministeriet utifrån en extern utvärdering som gjordes år 2012. På våren 2013 beviljades finansiering som omfattade 10,5 miljoner euro för sammanlagt 23 projekt. Genom North-South-South-programmet stöddes sammanlagt 62 nätverk år 2013.

KLASSRUM, PULPETER OCH LÄRARUTBILDNING I MOÇAMBIQUE

Finland stöder undervisningsväsendet i Moçambique tillsammans med sex andra stater, UNICEF och Världsbanken. Finlands stöd till budgetfonden för undervisningsväsendet i Moçambique som totalt omfattar 110 miljoner euro har under de senaste åren uppgått till sju miljoner euro per år. Undervisningssektorns andel av statsbudgeten för Moçambique utgör ca 1 miljard USD.

I fjol bekostade fonden byggandet av 1 000 nya klassrum samtidigt som byggandet av ytterligare 900 påbörjades. Hela 80 000 skolbänkar anskaffades. Lärarnas kompetens kan vara svag, varför fonden finansierar kompletterande utbildning för dem.

Biståndsgivarna och Moçambiques re-

gering följer tillsammans resultaten av arbetet med hjälp av tre mätare: antal flickor och pojkar som börjar skolan, antal lärare i relation till elevantalet samt utvecklingen av barnens läs- och räknefärdigheter. I fjol påbörjade 77 procent av de sexåriga barnen sin skolgång (74 procent av flickorna) och det fanns en lärare på 63 elever. De första resultaten från mätningen av läs- och räknefärdigheter blir klara 2014.

Finska statens stöd till undervisningsväsendet i Moçambique kompletteras av frivilligorganisationer och högskolor. De samarbetar med organisationer och högskolor inom undervisningssektorn i Moçambique och deltar i en aktiv dialog om undervisningsväsendets behov och förbättrande.

Humanitärt bistånd för katastrofdrabbade

Humanitär hjälp ges i katastrofsituationer. Orsaken till en humanitär kris kan vara en väpnad konflikt, en naturkatastrof eller ett annat slags katastrof. Biståndsbehovet konstateras av FN-systemet, organisationen Internationella Röda Korset/Halvmånen eller landets egen regering.

Syftet med Finlands humanitära bistånd är att rädda människoliv, lindra människors nöd samt upprätthålla människovärdet under och omedelbart efter kriser. Biståndet ges enbart utifrån behovet, inte av politiska, militära eller ekonomiska skäl. **Regeringen förnyade sina riktlinjer för humanitärt bistånd år 2012.**

Finlands humanitära bistånd kanaliseras via FN-organisationer, Internationella Röda Korset och organisationen Röda Halvmånen samt de av EU utsedda civila samhällsorganisationerna. Utrikesministeriet verkar enbart som finansiär

Det humanitära biståndet skiljer sig från utvecklingssamarbetet i många avseenden. Biståndet baserar sig på den internationella humanitära rätten och principerna. Det täcker beskydd och materiellt bistånd. Efter konflikter strävar man efter att samordna humanitärt bistånd, fredsstiftande, återuppbyggnad och utvecklingssamarbete.

Budgeten för det humanitära biståndet 2014 är 82,7 miljoner euro.

RESULTAT PÅ LÅNG SIKT

Utvecklingspolitiken är ett långsiktigt arbete. Utvecklingsländernas problem är ofta komplicerade. De har utvecklats under en lång tidsperiod och går inte att lösa i en handvändning. Utvecklingsländernas egna politiska och ekonomiska beslut har en betydande inverkan och även ländernas egna tyngdpunkter och mål kan variera av inrikespolitiska skäl. Uthållighet och tålamod behövs i arbetet. Även om utvecklingen av resultaten följs utan avbrott, kan de vanligtvis konstateras genast. Uppföljningen är likväl viktig för att verksamheten ska kunna ordnas enligt situationens krav och tillvägagångssätten ändras för att göra det möjligt att nå resultat. För uppföljningen behövs det lämpliga mätare.

I internationella sammanhang används ofta

en tidsperiod på 15 år för utvärdering av resultat. Samma tidsenhet används för utvärdering av FN:s utvecklingsmål; "tidsfristen" för de mål som fastställdes vid millennieskiftet och som i nuläget är giltiga löper ut år 2015. Nästa tidsgräns är år 2030.

I utvecklingspolitiken är tidsperioden längre än regeringsperioderna. Regeringens utrikespolitiska åtgärdsprogram blev klart 2012. Prioriteringarna skiljde sig i många avseenden betydligt från den föregående regeringens. Det är viktigt att observera att projekt som i praktiken ofta planeras och genomförs inom ett tidsperiod på tre till fem år, i det praktiska arbetet först med en viss fördröjning börjar ge utslag i form av förändrade prioriteringar.

Regeringen har tagit ansvar för utvecklings-

projekt som inletts av tidigare regeringar även om ändringar i fråga om prioriteringar och resultattänkande också påverkar dessa projekt. Varje projekt utvärderas med hjälp av externa aktörer och efter att ett projekt slutförts kan man avtala om ett fortsatt projekt, om de resultat som nåtts fortfarande kan anses värda att satsa på.

Regeringen anser det viktigt att utrikespolitikens centrala riktlinjer hålls stabila även om de praktiska prioriteringarna varierar från en regeringsperiod till en annan. Ett

ansvarstagande som sträcker sig utöver regeringsperioderna är ur våra partners synvinkel ofta en bättre lösning än försök att åstadkomma snabba förändringar. Ett exempel på ett långvarigt projekt som har sträckt sig över flera regeringsperioder är Finlands hjälpinsats i arbetet för att lösa frågan om markägande i Kambodja.

Ibland är det förnuftigt att vidta ändringar. I samband med det utvecklingspolitiska programmet fattades ett beslut att frånga det traditionella projektsamarbetet i Nicaragua.

Risker som det lönar sig att ta – verksamhet i bräckliga stater kan medföra stor nytta

Utvecklingssamarbete bedrivs inom många projekt i världens mest problematiska regioner där staternas egna verksamhetsstrukturer är bräckliga. Partnerstatens arbetskapacitet når inte ens trots god vilja alltid upp till den nivå man har vant sig vid i industriländerna. Våld, konflikter och naturkatastrofer kan leda till att det blir omöjligt att genomföra den ursprungliga planen. I en del bräckliga stater saknas viljan att på ett ansvarsfullt sätt verka för en hållbar utveckling.

I svåra förhållanden kan projekt som lyckas medföra störst nytta. Stabilitet och fred frigör en stor mängd såväl psykiska som fysiska och t.o.m. ekonomiska resurser för utveckling. Somalia är ett land som har splittrats av interna motsättningar och konflikter och vars strukturer har kollapsat. Kyrkans utlandshjälp

har från och med 2007 med finansiering av utrikesministeriet stött religiösa och traditionella ledare i Somalia i medlingen i tvistefrågor. Organisationen har stött fredsprocessen även på andra sätt, såsom att främja somaliernas rätt att delta i den internationella Somaliadebatten. Verksamheten har gett resultat. I arbetet med Somalias nyaste fredsavtal och grundlag gjorde landets lokala ledare en aktiv insats. Nu förefaller Somalia stabilare än på årtionden.

Finland har dessutom ökat sitt stöd till Afghanistan, Somalia, södra Sudan och Myanmar. I början av 2014 utfärdade utrikesministeriet en anvisning för verksamhet i bräckliga länder. Avsikten är att förbättra tjänstemännens kunskaper och ge tydliga anvisningar för arbete i speciella förhållanden. Anvisning-

I enlighet med programmet koncentrerar Finland i fortsättningen sitt bistånd till de allra fattigaste länderna i Afrika och Asien. Nicaragua har tagit sig upp från gruppen av de allra fattigaste länderna: landets ekonomi och beskattningsutfall har vuxit. Bakom beslutet att avsluta det bilaterala utvecklingssamarbetet med Nicaragua låg delvis även oron för den politiska utvecklingen och människorättssituationen i landet. Åt samma håll hade man gått redan under föregående regeringsperiod då Finland avslutade sitt budgetstöd till Nicaragua.

Det var emellertid inte smärtfritt att genomföra beslutet, då banden mellan landet och det finländska samhällets aktörer är långvariga och det finns många olika uppfattningar. Att regeringssamarbetet upphörde 2013 betyder likväl inte att allt arbete upphör. Finland stöder fortfarande olika aktörers projekt vars syfte är att minska fattigdomen i Nicaragua. Projekten stöds genom det regionala samarbetet i Mellanamerika samt via det civila samhället. Samarbetsformerna är föremål för fortsatt utveckling.

en ger vägledning i hur man ska gå tillväga på ett mer konfliktsensitivt sätt, dvs. så att inte biståndsgivarna genom sin egen verksamhet orsakar skada eller föranleder nya konflikter i känsliga och eldfångda situationer. Då man verkar i bräckliga länder är riskerna större än vanligt och därför förbättras förutsättningarna för förutseende, hantering och reaktionsförmåga i fråga om risker. För kanalisering av bistånd utstakas, att Finland anlitar biståndsgivarnas gemensamma multilaterala organisationer samt det civila samhällets aktörer.

En ändring av stor internationell betydelse inträffade i och med antagandet av det så kallade New Deal-avtalet och dess mål för uppbyggnad av stater och instiftande av fred. Gruppen bräckliga länders och de främsta bidragsgivarnas centralaste inklusive civilsam-

hällets gemensamma dialog har lyckats åstadkomma samstämmighet mellan aktörerna om de mål på vilka biståndet ska koncentreras. Man har tillvägagångssätt som gör en insats som leder till att landets egna mål kommer att nås. På så sätt är det meningen att undvika osammanhängande och splittrat bistånd samt hindra risken att länderna återgår till våldshandlingar trots en spirande stabilitet.

Finland verkar i bräckliga stater i samarbete med andra biståndsgivare och partnerlandets egen förvaltning. Finland anser att ansvaret för landets egen utveckling bärs av dess egen ledning. Med sin verksamhet strävar Finland efter att stärka förtroendet mellan medborgarna och staten i partnerlandet och förbättra förutsättningarna för det lokala civila samhällets verksamhet.

Finland hjälpte Kambodja att få fram spelregler i sitt kaotiska jordägarande

Jordägandet i Kambodja befann sig i ett ruinartat tillstånd till följd av de röda khmerernas skräckvälde. Det projekt som år 1997 inleddes i syfte att ordna upp jordägandet slutfördes för Finlands del år 2013. Nu förfogar kambodjanerna över instrument med vilka de i fortsättningen själva kan avgöra tvister om markägarande.

Oredan i jordägandet till följd av diktaturen och inbördeskriget utgjorde ett avsevärt hinder för utvecklingen i Kambodja. Marktvister var vanliga. Det var svårt att locka inhemska och utländska investeringar och fastigheter kunde inte användas som säkerheter för krediter. På en del håll överbelastades miljön, i andra delar av landet var marken underutnyttjad. Den organisering av jordägandet i vilken Finland medverkade ledde på ett effektivt sätt till resultat.

Samtidigt som markägarandet omorganiserades, blev marken i Kambodja föremål för ett allt större ekonomiskt intresse. Frånträdande av mark, kapningar och tvistemål är fortfarande vardag. Sedan markförvaltningen har utvecklats har Kambodja för första gången förutsättningar att ombesörja en god markförvaltning.

I **december 1978** gick
Vietnam in i Kambodja och
Pol Pot fördrevs från landet.

1991
Fred

1978–1991

1975–1979

Diktatorn Pol Pots styre upphävde den privata äganderätten. Regimen förstörde jordregistret, kartorna och alla dokument om jordägarande. Diktaturen utplånade landets fastighetsstruktur. Städer tömdes och människor deporterades till arbetsläger och andra nya boplatser.

Inbördeskrig mellan den vietnamledda regeringen och de röda khmererna. Jordbruket bedrevs kollektivt.

1989

Privatiseringen av jordägarandet vidtog.

Resultat

- › Kambodja har utvecklat markförvaltningen så långt att landet nu självständigt kan ansvara för en systematisk första registrering av markägande.
- › Kambodja har från och med 2012 likaså självständigt förmått finansiera registreringsverksamheten.
- › Lagstiftningen har utvecklats så att den motsvarar goda standarder.
- › Registreringen som tidigare gjordes för hand sköts nu med datateknik.
- › Ca tre miljoner fastigheter har nu registrerats i sina ägares namn; antalet utgör 25 procent av de privata fastigheterna.
- › 90 procent av de registrerade marktvisterna har avgjorts.
- › Registreringen av ursprungsfolkens marker har påbörjats.
- › I Kambodja har ett tusen lantmätare utbildats.
- › 5600 personer har utbildats för att lösa marktvister.
- › Landet har ett modernt kartsystem.
- › Inom förvaltningen utnyttjas ny teknologi, som gör den effektivare och mer transparent.

1998

Kambodja inrättar ett ministerium som ska ansvara för markärenden. Finland bistår vid beredningen av en förordning om första registrering av markägande.

2002

Kambodja antar en officiell markpolitisk strategi åtföljd av förordningar om olika typer av registrering och medling i marktvister.

2013

Finlands andel av projektet upphör. Kambodja ansvarar för verksamheten med fortsatt bistånd av Tyskland.

1997

Finland börjar stödja markärenden i Kambodja tillsammans med andra biståndsgivare. Samarbetet med lantmäteriverket i Kambodja tar sin början.

2001

Marklagen träder i kraft.

2002

Finland, Tyskland och Världsbanken förbereder ett täckande markprojekt. Projektet medför säkerhet i markägandet, utvecklar marknaden för markaffärer, god förvaltning i fastighetsärenden, lagstiftning och medling i tvister.

2010

Världsbanken drar sig ur projektet på grund av oenighet med Kambodjas regering. Finland och Tyskland är fortfarande med.

ARBETE I SVÅRA FÖRHÅLLANDEN! NYA MEDEL FÖR RISKHANTERING

UTVECKLINGSSAMARBETET innehåller risker. Krig, konflikter, naturkatastrofer, politisk och ekonomisk instabilitet samt kriminalitet är den verklighet i vilken vi bedriver vårt utvecklingssamarbete. För att nå resultat är man tvungen att acceptera att riskerna existerar och att kunna arbeta såväl med risker och oavsett dem. Även att underlåta att agera kan innebära en risk och ibland är passivitet till och med en större risk än aktivt deltagande. Till exempel blir kostnaderna för verksamheten väsentligt högre efter att konflikter har brutit ut än om de kan förebyggas. Man har uppskattat att år 2018 lever ca hälften och senast 2030 största delen av världens fattiga människor i bräckliga stater.

Finlands utvecklingspolitik riktar sig allt oftare till de så kallade bräckliga staterna. Regeringen har bland annat fördubblat stödet till Somalia och Afghanistan. Utrikesministeriet har för verksamhet i och tillsammans med bräckliga stater berett en ny anvisning år 2014.

Regeringen anser att det är viktigt att föra en öppen diskussion om hurdana medvetna risker man är beredd att ta inom Finlands utvecklingspolitik. Om riskerna eventuellt förverkligas, är det viktigt att även medborgarna är medvetna om varför och på vilka grunder risktagningen har skett. Informationen ska röra sig fritt.

I utvecklingssamarbetet avväger utrikesministeriet systematiskt riskerna och förbyggandet av deras förverkligande ingår som ett vedertaget element i varje projekt. För närvarande pågår ett arbete för att förenhetliga och förstärka riskuppföljningen så att den blir en väsentlig del av det normala genomförandet av projekten. Det finns risker av många slag;

om de förverkligas, kan de utöver målen för projektet äventyra människors levnadsförhållanden eller säkerhet. Förhållandena kan förändras på grund av ett krig, en konflikt eller en naturkatastrof. Riskerna kan även hänföra sig till säkerheten för dem som genomför projektet, till ekonomiskt missbruk eller politiska omvälvningar i partnerlandet. Oförutsedda situationer och ändringsbehov uppstår också på grund av att andra bidragsgivarländer ändrar prioriteringarna i sin utvecklingspolitik. Partnerländernas utvecklingsstrategier och tillvägagångssätt varierar.

Utrikesministeriet utarbetar nu en riskuppföljning för projekt som håller på att genomföras samt sin egen organisations förmåga att upptäcka risker och reagera på dem när situationerna och omvärlden förändras. Fokus på riskhanteringen har utökats bland utvecklingssamarbetsprojektens arbetsredskap och i personalens utbildning.

På internationell nivå finns det inte något gemensamt överenskommet förfaringssätt för riskhantering inom utvecklingssamarbete. Finland strävar för sin del efter att kunna främja enhetliga riskhanteringsmetoder i internationella organisationer som vi medverkar i; i biståndsgivarsamfundet råder en bred enighet om fördelarna av en harmonisering. Ett internationellt samarbete med tillhörande spelregler förbättrar administrationen av projekten. Att "dela" riskerna med lokala utvecklingspartner är ofta en nyckel till bättre resultat. Det är också ett slags riskhantering att roller och ansvar på förhand fastställs klart och tydligt.

Ett sätt att minska riskerna är att förstärka partnerlandets egen kapacitet. Finland har

hjälpt sin partner Moçambique att utveckla verksamheten hos landets högsta revisionsdomstol. Domstolen granskar årligen statens ekonomi och är i nyckelställning då det gäller att förhindra missbruk och korruption. Finlands stöd omfattar bl.a. utbildning av personalen, effektivisering av arbetssätten samt utveckling av planerings- och kontrollsystem. Resultaten av projektet har varit goda och det är meningen att revisionsverksamheten ska utvidgas så att den täcker en allt större del av de offentliga institutionernas konton i Moçambique. Högsta revisionsdomstolens egen ekonomiförvaltning har under de senaste tiderna blivit aktuell. För närvarande förs diskussioner mellan finansörerna och domstolen om förbättring av dess ekonomiförvaltning.

Finland anser att det är synnerligen viktigt att statens eget tillsynssystem fungerar. Finland vill stödja nationella förvaltningssystem och organisationer i stället för att bygga upp sina egna för projekten. På så sätt går det också bra att dra sig ur projekten så att verksamheten kan fortgå utan problem. Användningen av nationella system ger effektiva och långvariga resultat, men innehåller likaså ekonomiska risker.

Som en del av detta arbete reduceras riskerna vid upphandlingar med hjälp av en prisstrategi som gjorts upp av utrikesministeriet år 2013 och där instruktioner och ansvar framkommer tydligare än förr. God upphandlingsadministration omfattar även intensiv uppföljning och övervakning av upphandlingar.

FINLAND ÅTERKRÄVER MEDEL AV TANZANIA

I november 2013 meddelade utrikesministeriet att Finland återkräver 80 000 euro av Tanzania på grund av missbruk av utvecklingssamarbetsmedel.

Projektet gällde utvecklande av lokalförvaltningen och kommunernas bas-tjänster i Tanzania. Finland, Sverige, Japan, Holland, Irland och Tyskland hade under perioden 2009–2011 stött projektet med sammanlagt 16 miljoner euro.

Lokala myndigheter började i samband med normal ekonomiföljning misstänka missbruk, varefter bidragsgivarländerna lät utföra en specialrevision. Det uppdragades att sammanlagt 280 000 euro

hade använts på ett osakligt sätt. För pengarna hade bilar inköpts till överpris och alltför stora eller ogrundade dagtraktamenten eller arvoden utbetalats. Finlands andel av de missbrukade medlen uppgick till 80 000 euro och Finland återkräver beloppet i dess helhet.

Bidragsgivarna kommer ytterligare att låta göra en del ekonomiska tilläggsutredningar om projektet och därefter att slutföra projektet under år 2014. Missbruket drabbar de tanzanier som bor i kommuner som behöver förbättringar. Pengarna skulle användas till att stödja utvecklingen av deras basservice.

HUR GÅR VI TILLVÄGA I FALL AV BEDRÄGERI?

I offentligheten tilldrar sig misstankar om missbruk av utvecklingssamarbetsmedel och korruption uppmärksamhet. Uppmärksamheten är befogad även om andelen missbruk utgör en obetydlig del av helheten. År 2013 förekom det sammanlagt 39 misstankar eller fall av missbruk. Misstankar om missbruk tas alltid på allvar och de utreds. En del misstankar visar sig vara ogrundade. Ibland avslöjas till exempel brister i ekonomiförvaltningen vid en revision, men inga egentliga missbruk, och då kan saken rättas till genom att förfaringssätten förbättras.

I de fall då missbruk har konstaterats och utretts, inleds återkrav av medlen. Ibland är en utredning mycket tidsödande. I fjol varierade misstankarna mellan några tusen euro som gällde stöd till det civila samhället och hundratusentals euro inom bilateralt eller multilateralt samarbete. I proportion till anslagen har misstankarna om missbruk under de senaste

åren gällt några promille.

Finland övervakar systematiskt användningen av utvecklingssamarbetsmedel och inte ett enda fall av misstankar om missbruk förbigås ogranskat. Utrikesministeriet kommunicerar även i offentligheten om missbruk och ingripande i dem. Öppenhet i utvecklingssamarbetet har varit ett tema som denna regering aktivt har satsat på. Utrikesministeriet har utvecklat ett datasystem som togs i bruk år 2012 för administration av utvecklingssamarbete. En förbättring av systemet pågår fortsättningsvis. Systemet möjliggör en enhetligare projektadministration och en noggrann uppföljning av projekten. Det nya datasystemet gör informationsproduktionen smidigare både för ministeriets eget bruk och för den offentliga användningen.

En förbättrad öppenhet, bekämpning av korruption och uppföljning av missbruk betjänar även utvecklingsländernas möjligheter att följa

Nya medel för bekämpning av korruption

Var och en som medverkar i utvecklingssamarbetet har en laglig och moralisk skyldighet att bekämpa korruption i alla dess former. Utrikesministeriet utgav 2012 en handbok mot korruption för dem som verkar inom utvecklingssamarbetet. I handboken betonas kännedom om verksamhetsmiljön, god förvaltning och tjänstemännens juridiska förpliktelser. Handboken är skriven på engelska och innehåller konkreta medel och arbetsredskap.

Utrikesministeriet har under år 2014 förbättrat ett system med hjälp av vilket vem som

helst via internet kan anmäla misstankar om missbruk av utvecklingssamarbetsmedel under eget namn eller anonymt. Syftet är att få fram mer information om missbruk och utvidga möjligheterna att ingripa i sådana fall. Systemet används i ärendehanteringssystemet för utrikesförvaltningens utvecklingssamarbete inom vilket anmälningar behandlas och arkiveras elektroniskt.

Ministeriet kommer huvudsakligen att informera endast om behandlade anmälningar, men från fall till fall övervägs information även i undersökningsskedet. Informationen

att de medel som utbetalats i utvecklingens namn i sin helhet används för rätt ändamål. I utvecklingsländerna spelar människors aktiva

engagemang och offentlighet i lokala medier en viktig roll då det gäller att nå resultat och bekämpa missbruk.

UTVECKLINGEN FORDRAR SAMARBETE MELLAN OLIKA POLITIKOMRÅDEN

REGERINGEN UNDERSTRYKER att utvecklingen alltid är en summa av många faktorer. I nyckelställning finns utvecklingsländernas egna åtgärder för förbättring av välfärd, ekonomi, god förvaltning, mänskliga rättigheter och demokrati såväl för en hållbar utveckling som för den privata sektorns delaktighet i förstärkande av arbete, kapital, tillväxt och

kompetens. Emellertid har även de externa influenserna stor betydelse. Andra länders verksamhet kan i utvecklingslandet i värsta fall leda till att situationen försämrats eller till att liten fördel kan medföra en större skada i form av en bieffekt.

Ansvarslös eller okontrollerad verksamhet hos inhemska eller utländska företag kan skada

får inte kränka någon persons intimitets/integritetsskydd eller försvåra ärendets undersökning. Ett motsvarande system är till exempel i bruk i Sverige, Norge och Danmark. **Finlands system tas i bruk i juni 2014.**

Finland är medlem i U4 Anti-Corruption Resource Centre, en organisation för bekämpning av korruption och får därmed utbildning i att bekämpa korruption samt annat stöd för personalen och sina partner. Det internationella informationsutbytet hjälper Finland att hålla sig uppdaterat om framsteg i kampen mot korruptionen. Finland stödjer

även organisationen Transparency International i dess globala arbete för att motverka korruption.

I sitt eget bilaterala utvecklingssamarbete förbygger Finland korruption på många sätt. För projekten förutsätts transparens och av dem som genomför dem redovisningsskyldighet. Tillsynsmyndigheterna, det civila samhället och mediernas bekämpning av korruption får stöd. De nordiska länderna har intensifierat sitt samarbete även för utvärdering av multilaterala organisationers verksamhet mot korruption.

utvecklingen i utvecklingsländerna på många sätt. Dessutom kan resultaten urvattnas av ett arbete där biståndsgivarna har motstridiga uppfattningar. Då utvecklingssamarbetets effektivitet utvärderas, ska även dessa synpunkter beaktas. Om biståndsgivarländerna vill bedriva en samstämmig utvecklingspolitik, måste de betrakta stora helheter och synergier mellan olika aktörer. OECD rekommenderade i sin utvärdering av år 2012 av Finlands utvecklingspolitik en förbättring i synnerhet för att göra detta arbetsfält mer systematiskt. Regeringen har på olika sätt kraftigt satsat på detta och ser saken som ett centralt utvecklingsområde inom utvecklingspolitiken även i fortsättningen.

Ett flertal politikområden inom Europeiska unionen, såsom handel- och finansiering, klimatförändrings-, migrations-, säkerhets-, samt jordbruks- och fiskepolitiken påverkar i hög grad även utvecklingsländerna. EU har i Lissabonfördraget förbundit sig att fästa uppmärksamhet vid sina olika politikområdens påverkan på utvecklingsländerna. På samma gång har unionen förbundit sig att säkerställa att beslut och åtgärder inom olika delområden för utvecklingen i samma riktning.

EU måste följa de yttre samverkningarna av dessa politikområden och ta ansvar för hur politikområdena tillsammans påverkar förutsättningarna för utvecklingen i utvecklingsländerna. Finland anser också att det är av

Vad innebär samstämmighetspolitiken för utveckling?

- › att olika politiksektorer konsekvent drar åt samma håll så att det skapas förutsättningar för en hållbar utveckling och för att utplåna fattigdomen
- › att utvecklingsländerna och deras utvecklingsmål beaktas vid beslutsfattandet inom de olika politiska områdena
- › att ett politiskt område inte spolierar de vinningar som ett annat område har åstadkommit; det är ineffektiv verksamhet och slöseri med resurser.

Samstämmighet som ska stödja utvecklingen avser inte...

- › att utvecklingspolitikens mål i princip skulle vara viktigare än målen för andra politiksektorer. Avsikten är att se till att besluten fattas med kännedom om deras konsekvenser för utvecklingsländerna.
- › att utvecklingssamarbetsmedel avsätts för finansiering av arbete inom andra politikområden. Avsikten är att sörja för politikens innehåll inom andra politikområden och förstärka samverkan mellan utvecklingssamarbetet och området ifråga.
- › allmän samordning mellan olika politiska områden. Avsikten är att se till att utvecklingsländernas utvecklingsmål beaktas i allt högre grad i en värld som präglas av allt starkare inbördes beroende.

betydelse att konsekvenserna av all politik för människornas hälsa och välfärd alltid beaktas.

I det utvecklingspolitiska åtgärdsprogrammet namngav regeringen fem politikområden inom vilka man kan förstärka samstämmigheten för utvecklingen. Dessa är säkerhet, trygghet, livsmedelsförsörjning, handel, migration och beskattning. En samstämmighet som i olika frågor stödjer utvecklingen tar sig olika uttryck. Till exempel sammanfaller Finlands och utvecklingsländernas intressen i hög grad då det gäller skattefusk och olagligt kapital. Likaså är det i fråga om säkerhets-, energi- och klimatpolitiken lätt att konstatera att global stabilitet, hållbar utveckling och klimatskydd utgör en gemensam fördel för alla människor, fastän det alltid även ingår motstridiga intressen i fråga om det praktiska genomförandet av politikområdena. På en del politiska områden som till exempel handeln kan det förekomma tydliga olikheter mellan Finlands och de fattigaste ländernas målsättning. Beslut i sådana frågor förutsätter alltid omsorgsfull politisk avvägning.

Utan en välmående, frisk och arbetsför befolkning kan det inte heller förekomma någon utveckling. Välmående och hälsa liksom jämställdhet mellan människor definieras genom samhällsliga beslut. Besluten definierar hur människors rättigheter förverkligas, om handel med hälsofarliga eller nyttiga varor samt tillgång till hälsovårdstjänster liksom hur dessa fördelas mellan olika befolkningsgrupper. Finland har på internationell nivå profilerat sig som förespråkare för ett hälsotänkande inom alla politiska områden såväl inom EU som Världshälsoorganisationen WHO. Besluten inom alla förvaltningsområden bör beakta konsekvenserna för välmående, hälsa och ojämlikhet då beslut bereds, fattas och genomförs. På sommaren 2013 stod Finland värd för en stor WHO-kongress i Helsingfors och förberedde genom ett samarbete mellan social- och hälsovårdsministeriet samt utrikesministeriet en internationell bok. Regeringen följer upp

sina insatser för att framföra detta tänkande i politik och utvecklingsarbete på global nivå.

Eftersom utvecklingspolitiken genomförs av statsrådet i dess helhet, sammanträder statsrådets samstämmighetsnätverk på hög nivå två gånger per år i syfte att förstärka en likriktad okontroversiell verksamhet mellan de olika politikområdena. Dessutom fokuserar den utvecklingspolitiska kommissionen, ett rådgivande organ för regeringen, på att göra hela statsförvaltningens utvecklingspolitiska verksamhet samstämmig.

Regeringen har förstärkt och förstärker fortlöpande en samstämmighetspolitik för utveckling inom alla förvaltningsområden. Både utbildningen och den dialog som förs mellan ministerierna och baserar sig på ett samarbete mellan mångsidiga aktörer ska utökas. Regeringen letar också efter metoder till att stödja utvecklingsländernas egen forskning och analys samt för att utvärdera utvecklings-effekterna av olika politikområden.

Särskilt viktigt är det nationella samarbetet i beredningen av EU-frågor, då många av de politiska beslut som mest påverkar utvecklingen fattas i EU. Finlands samordningssystem för EU-ärenden inklusive avdelningen för EU-ärenden i statsrådets kansli, EU-ministerutskottet, riksdagens stora utskott som behandlar EU-ärenden samt olika sektioner som samordnar ärenden för ministerrådet, arbetar för att säkerställa att olika politikområden samordnas. Det är viktigt att ytterligare förstärka den roll detta system spelar även i främjandet av en samstämmighetspolitik för utveckling.

Under regeringsperioden har utrikesministeriet instruerat sina representanter i alla sektioner som bereder EU-beslut att beakta utvecklingskonsekvenserna i beredningen av besluten, men det är skäl att ytterligare säkra arbetet på sektionsnivå ur denna synvinkel. Syftet är att säkerställa att Finlands riktlinjer utarbetas med kännedom om beslutens konsekvenser för utvecklingsländerna.

EN GEMENSAM MÅLBILD FÖR ATT STÄVJA OREGLERAD KAPITALFLYKT

Skatteparadis, skattesmitning och annan oreglerad kapitalflykt är ett problem som är gemensamt för utvecklingsländerna och industriländerna. Samtidigt som biståndsgivarländerna hjälper utvecklingsländerna att utveckla

sitt beskattningssystem kämpar de själva mot nedbrytningen av sitt eget skatteunderlag. Inom Europeiska unionen och G20-gruppen har det under de senaste åren uppstått en stark politisk målbild tack vare vilken en reform

Regeringens åtgärdsplan för att stävja internationell skattesmitning och skatteflykt

I enlighet med regeringsprogrammet sammanställer åtgärdsplanen de centrala åtgärder med hjälp av vilka det är möjligt att ingripa i internationell skatteflykt och kringgående av skatter.

Prioriteringar:

1. Säkerställande av skatteunderlag, osund skattekonkurrens
2. Skattekontroll och utbyte av beskattningsuppgifter
3. Uppgifternas offentlighet
4. Offentlig upphandling
5. Skattefrågor i utvecklingssamarbetet

Åtgärderna hänför sig till global samt OECD- och EU-nivå, nordisk och nationell nivå. En del åtgärder har genomförts eller håller på att genomföras.

Att ingripa i internationell skattesmitning är av central betydelse även för utvecklingsländerna, eftersom kapitalflykten är ett avsevärt hinder då det gäller att utplåna fattigdomen och kuva ojämlikheten. De centrala problemen är desamma för industri- och utvecklingsländerna, vilket innebär att gemensamma lösningar kräver samstämmiga tillvägagångssätt som gagnar alla parter. Utvecklingsländernas beroende av utvecklingsfinansiering minskar, då deras egen förvaltningskapacitet förstärks.

Från utvecklingspolitikens synpunkt centrala frågor är

- › beskattning i ursprungslandet av intäkter från råvaror och produktion
- › förstärkning av beskattningskapaciteten, transparens och bredare nationell finansieringsbas
- › starkare förutsättningar för beskattning (såsom god förvaltning) vid sidan av de egentliga skattesystemen
- › ansvarsfulla tillvägagångssätt hos multinationella företag.

av de globala spelreglerna för kapitalrörelser håller på att utarbetas under ledning av OECD. Utvecklingsländerna deltar i processen.

Regeringen har lyft fram skattefrågorna som ett speciellt föremål för uppmärksamhet. Finland verkar inom EU och OECD aktivt för att aggressiv skatteplanering och oreglerad kapitalflykt på internationell nivå ska stävjas. De flesta åtgärder med hjälp av vilka detta kan motarbetas, medför nytta inte bara för Finland och andra industriländer, utan likaså för utvecklingsländerna. Inom EU- och OECD-samarbetet reformeras som bäst bestämmelser med vilka det går att påverka bland annat aggressiv skatteplanering hos företagen, landsvis rapportering om bokslut, faktiskt ägarskap, begränsningar i användningen av skatteparadis och förhindrande av penningtvätt. Andra medel som står till förfogande är automatiskt utbyte av skatteuppgifter mellan stater, förnyande av multinationella företags bestämmelser för internprissättning och skapande av en standard för företags icke-ekonomiska rapportering.

Trots den internationella uppmärksamhet för vilken ärendet och målbilden blivit föremål, är det realistiskt att konstatera att beskattningen, kapitalrörelserna och deras reglering hos olika parter är förknippade med ett stort antal kontroversiella intressen. Av detta skäl behövs det tid för den diskussion och det

beslutsfattande som ändringarna förutsätter, likaså för samtliga parters deltagande. Samarbetet mellan utrikes- och finansministeriet samt arbets- och näringsministeriet ska ytterligare förstärkas så att politiska beslut som hänför sig till beskattningen i fortsättningen mer systematiskt bedöms från ett perspektiv som tar fasta på målen i det utvecklingspolitiska åtgärdsprogrammet.

Utvecklingsländernas egna resurser att bekämpa skattesmitningen genom nationella åtgärder är ofta obetydliga. Finland har under regeringsperioden stött utvecklingsländernas strävanden att effektivisera strukturerna för god förvaltning och skatteuppbörd för att utvecklingsländerna lättare ska få intäkterna i sin egen användning. Förutom att medverka i arbetet för att reformera spelreglerna har Finland aktivt deltagit i initiativ med hjälp av vilka man har verkat och fortfarande verkar för öppenhet i beskattningen och utvecklingsländernas delaktighet. Finland har förstärkt beskattningens betydelse i sitt utvecklingssamarbete och börjat stödja sina afrikanska partnerländer i att redan i någon mån utveckla strukturer för beskattningen och söker som bäst sätt att ytterligare intensifiera verksamheten. Även det statsägda Finnfund har instruerats att avstå från att använda skatteparadis.

Tryggad livsmedelsförsörjning med gemensamma krafter

Industriländernas organisation OECD har framställt ett instrument för främjande av samstämmighet mellan olika politikområden. Finland tillämpade instrumentet i pilotprojektet för tryggad livsmedelsförsörjning 2012-2013.

Tryggad livsmedelsförsörjning innebär människors möjligheter att producera eller skaffa tillräcklig och lämplig näring. Rätt till tillräcklig och närande föda är en mänsk-

→ lig rättighet. Statsrådet ville utvärdera hur en tryggad tillgång till mat på global nivå främjas av Finlands jordbruks-, fiske-, handels- och utvecklingspolitik. På samma gång kunde man lära sig ett nytt förfaringssätt och ge OECD återkoppling om det nya instrumentet.

I projektet deltog fem ministerier samt ett flertal organisationer och aktörer från forskningsvärlden i Finland.

Projektet genererade kunskap och ny förståelse för de faktorer som påverkar tryggad livsmedelsförsörjning. Resultatet blev politikmål och åtgärdsrekommendationer om dessa för aktörer inom området.

Direkta resultat:

- › samarbetet mellan politiksektorerna ger skönjbart bättre resultat
- › ministerierna bör samarbeta på systematisk basis
- › forskningsinformation om olika politiksektors påverkan är nödvändig
- › utvecklingspolitikens perspektiv är ofta behövligt även i frågor där det inte är primärt
- › en konkret uppskattning och mätning av samstämmigheten mellan politikområdena kan te sig utmanande i ett perspektiv av ett enskilt lands verksamhet, då utvecklingsländernas situation påverkas av många faktorer och konsekvenserna är olika beroende på ländernas samhällen och ekonomier.
- › Finland främjar ett samstämmighetsperspektiv som stödjer utvecklingen i all sin verksamhet såväl nationellt som inom EU och i internationella organisationer.

Åtgärdsrekommendationer:

- › Finland måste förbättra sin förmåga att i sitt eget beslutsfattande och sina EU-riktlinjer alltid även beakta en tryggad livsmedelsförsörjning i utvecklingsländerna. I EU-beredningen bör sakkunskapen om utvecklingspolitiken förbättras hos handels-, jordbruks-, fiske- och miljösektionerna. Ministerierna bör intensifiera sitt samarbete.
 - › Inom EU understöder Finland uppföljning och ansvarstagande för konsekvenserna i utvecklingsländerna av EU:s livsmedelspolitik.
 - › Ca 70 procent av de livsmedel som importeras till EU kommer från utvecklingsländer. Finland bör med större noggrannhet analysera konsekvenserna av sin egen livsmedelsimport för utvecklingsländerna. De internationella näringsrekommendationerna måste beaktas från den globala hållbara utvecklingens synvinkel. Om finländarna skulle följa en vegetariskt betonad kost som följer utbudet för årstiderna, skulle de för sin del bidra till att stävja klimatförändringen och förbättra den tryggade tillgången till mat i utvecklingsländerna.
 - › I världen förblir uppskattningsvis en tredjedel av de råvaror som produceras till födoämnen och mat oskördade, den far illa under transport och lagring eller blir avfall. Å andra sidan har Finland strävat efter att minska matspill från offentlig bespisning och göra det lättare att skänka bort överskottsföda åt behövande.
 - › Finland verkar inom EU för ett förnyande av biobränslemålet på lång sikt
-

→ så att stöd enbart beviljas för andra och tredje generationens biobränslen som inte konkurrerar med matproduktionen.

För genomförandet av rekommendationerna 2014–2016 ansvarsgrupper från flera ministerier. För uppföljningen av genomförandet svarar en livsmedelsförsörjningsgrupp på bred bas som inrättats genom ett

beslut av statsförvaltningens samstämmighetsnätverk på hög nivå.

Som bäst finansierar Finland en utvärdering på internationell nivå som utförts av forskare från Tanzania och som gäller de sammanlagda konsekvenserna av OECD-ländernas olika politikområden för tanzaniernas möjligheter att producera eller köpa sin mat. Resultaten av utvärderingen finns att tillgå i slutet av år 2014.

VÄLSTÅND MED HJÄLP AV HANDEL

Den dimension som stödjer handelspolitikens utveckling förverkligas genom främjande av två linjer som stödjer varandra. Å ena sidan stödjer regeringen en utformning av EU:s handelsavtal och Världshandelsorganisationen WTO:s avtal i en sådan riktning att de förbättrar även utvecklingsländernas möjlighet att förstärka en inkluderande grön ekonomi. Å andra sidan stödjer Finland med utvecklingssamarbetsmedel utvecklingsländernas möjligheter att delta i världshandeln och själva förhandla för att tillgodose sina intressen i internationella samarbetsorgan. Även utvecklingsländerna bör ha en möjlighet att utnyttja världshandelns möjligheter och saluföra sina produkter på den globala marknaden.

Världshandelsorganisationen WTO lyckades år 2013 förhandla fram ett minipaket i handelsöverläggningar som redan pågått i tiotals år. Ett avtal som har stor betydelse för utvecklingsländerna och underlättar förföringssätten inom handeln är en del av paketet. Avtalet är betydelsefullt även av den anledningen att det för första gången kopplar ihop stödet till utvecklingsländerna och genom-

förandet av avtalet. Handelsförhandlingarna hör till EU-kommissionens behörighet och Finland påverkar intensivt kommissionens verksamhet i överläggningarna. Under de senaste åren har förståelse och medvetenhet om handelns positiva och negativa utvecklingskonsekvenser märkbart ökat även i EU:s beslutsfattande.

Aid for Trade är ett internationellt initiativ från år 2005 vars syfte är att generera välfärd för utvecklingsländerna med hjälp av handel. År 2012 reviderade regeringen handlingsplanen för det handelsrelaterade utvecklingsarbetet. Regeringen fäste i det handelsrelaterade utvecklingsarbetet större uppmärksamhet vid sysselsättningen av kvinnor och unga, vid företagsverksamhet samt stöd till de fattigaste utvecklingsländerna i deras strävan att dra nytta av handel och investeringar. Även minskningen av ojämlikheten samt klimathållbarheten, resultatriktningen och fokuseringen på större helheter förstärktes i handlingsplanen mer än förr.

Finland fäster uppmärksamhet vid att globalt samhällsansvar och mänskliga rättigheter

förverkligas i arbetslivet. Finland stöder FN:s internationella arbetsorganisation ILO:s och EU:s åtgärder för främjande av människovärdigt arbete och social rättvisa på global nivå. I det här arbetet ska bland annat de globala standarder för arbetslivet som utarbetats vid ILO utnyttjas. Nätverket Team Finland som upprättats under regeringsperioden och förenar offentliga och privata aktörer strävar efter en ställning som verksamt instrument även i den praktiska utformningen av utvecklingspolitiken och rådgivningen till företagen. Frågorna om företagens samhällsansvar har aktualiserats i diskussionen och även beaktats bl.a. i Team Finland -strategin. Nätverket Team Finland kan även utnyttjas i

utvecklingsländerna i praktiskt utvecklings-samarbete, då det sammanför en stor mängd olika aktörer. En effektivisering av nätverkets rådgivningstjänster stödjer även en marknads-föring av utvecklingspolitiska företagsinstru-ment till finländska företag.

Regeringen har godkänt statsrådets prin-cipbeslut om samhällsansvar (2012). Reger-ingen anser att det är viktigt att bidra till att finländska företag verkar på ett ansvarsfullt sätt såväl i hemlandet som globalt. I bästa fall har företagen affärssekonomisk nytta av sitt ansvarstagande. Regeringen förbereder som bäst ett åtgärdsprogram som stödjer FN:s principer om företagsverksamhet och mänsk-liga rättigheter.

STÖD FÖR STABILITET OCH SÄKERHET

Sambandet mellan fred och utveckling är sig-nifikant. Militär och civil krishantering samt fredsmäklning utgör en del av Finlands globala

politik för en världsomfattande utveckling och säkerhet. Regeringen anser att det är vik-tigt att olika tillvägagångssätt samordnas för

UTKOMST FRÅN HANDEL FÖR FAMILJER I CENTRALASIEN OCH SYDKAUKASIEN

Finland har stött företagsverksamhet och ekonomiskt ansvarstagande i Centralasien, Sydkaukasien och Östeuropa. I programmet för handelsrelaterat utvecklingsarbete hos FN:s utvecklingsorganisation UNDP har kvinnor och män varit med på lika villkor, men enligt Finlands uppskattning har kvinnornas representation blivit märkbart starkare. Finland har under perioden 2009-2013 med sammanlagt 6,2 miljoner euro finansierat ett program som omfattar nio länder.

Programmet har bland annat stött verksamhet hos lantbruksföretag, ekologisk pro-duktion, turismutveckling, företagskuvöser, gränshandel och varutransportsystem. Med hjälp av programmet har man lyckats skapa hundratals nya arbetsplatser och lyckats utveckla innovativa lösningar inom lantbruket. Projekten har i synnerhet förbättrat landsbygdsbefolkningens förutsättningar att skaffa sig inkomster från binärningar till lantbruket. Goda resultat har nåtts bl. a. i Armenien, Georgien, Kazakstan, Kirgisien, Tad-zjikistan ja Uzbekistan. Uppskattningsvis har programmet omfattat 35 000 människor.

KVINNOR BEHÖVS I ARBETET FÖR FREDEN

Kvinnorna är på internationell nivå starkt underrepresenterade i fredsprocesserna och fredsmäklingen, trots att våldsbetonade konflikter berör såväl kvinnor som män. FN:s jämställdhetsorganisation UN Women utredde kvinnors deltagande i 31 betydande fredsprocesser mellan 1992 och 2011. Enligt redogörelsen utgjorde kvinnornas andel av huvudfredsförhandlingarna, fredsavtalens signatärer och förhandlingsteamens medlemmar endast från två till nio procent. Kvinnornas roll har varit större till exempel i Nordirland och Filippinerna, där fredsförhandlingarna även ledde till resultat.

Det har inte funnits tillräckligt med information om på vilka olika sätt konflikter och fredsprocesser påverkar män och kvinnor. Inte heller lyssnar man tillräckligt på de åsikter som framförs av kvinnor i konflikthårdar i samband med fredsför-

handlingar och nationella dialoger.

Utrikesministeriet finansierar med utvecklingssamarbetsmedel FN:s, det finländska Crisis Management Initiative (CMI):s samt det i Oslo verksamma fredsforskningsinstitutets treåriga projekt om kön och inkluderande fredsmäkling. Med utvecklingsprojektet stöds kvinnors deltagande i fredsmäkling och fredsprocesser. Dessutom fördjupas deltagarnas förståelse för att könsperspektivet införs i fredsprocesserna. Projektets utbildningsseminarier är speciellt avsedda för ledande fredsmäklare och representanter för FN och andra internationella organisationer. Projektet är även ett sätt att förverkliga FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (Kvinnor, fred och säkerhet) och målen för dess uppföljningsresolution, i vilka kvinnors lika rätt att delta i fredsförhandlingar och återuppbyggnad betonas.

att bästa möjliga samverkan och hållbara resultat ska uppnås. Regeringen har främjat den strategi för övergripande krishantering som antogs år 2009. Inom EU har Finland också aktivt bidragit till att införa ett övergripande strategi för externa konflikter och kriser. Arbetet fortgår och det är inte alltid okomplicerat i krabbsjön mellan EU:s medlemsstater, olika organ och politikområden.

Ett bra exempel på den samstämmighet statsrådet eftersträvar mellan olika politikområden är likaså FN:s vapenhandelsavtal (2013). Med sin utrikespolitik inverkade Finland på ett märkbart sätt på att tillverkning, handel och lagring av lätta vapen kom att omfattas

av reglering, vilket var synnerligen positivt för utvecklingen. Den väldiga mängden av lätt tillgängliga lätta vapen bidrar till att underblåsa instabilitet och våld i utvecklingsländerna.

Regeringen betonar att ansvaret för säkerheten är lokalt. Det väsentliga är att utvecklingsländernas egen förmåga och kapacitet att upprätthålla säkerheten utvecklas med respekt för de mänskliga rättigheterna. Även vidlyftigare åtgärder såsom reformer inom säkerhetssektorn, t.ex. utvecklingsländernas polis- och rättsväsende, tjänar detta syfte.

Utrikesministeriet har förstärkt sambanden mellan säkerhet och utveckling inom

ministeriet. Nya organisationsformer är t.ex. koordinationsgruppen för fredsmäkling, 1325-uppföljningsgruppen samt säkerhets- och utvecklingsgruppen. Miljöaspekternas och miljökonventionernas stora betydelse i allvarliga konfliktsituationer har konstaterats. Finland verkar med framgång inom den

internationella fredsmäklingen och har som initiativtagare varit med om att organisera verksamheten. För fredsmäkling har också använts mer utvecklingssamarbetsmedel än tidigare. Det nya snabbare beslutsförfarande motsvarar på ett bättre sätt fredsmäklingens behov av flexibel finansiering.

BRETT SAMARBETE I BEKÄMPNINGEN AV KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Bekämpningen och stävjandet av klimatförändringen förutsätter en konsekvent samverkan mellan många politikområden såväl i hemlandet som på det internationella planet. Finland har förbundit sig att begränsa sina utsläpp i enlighet med FN:s, EU:s och sina egna beslut. Både en nationell vägkarta för sänkta utsläpp innan år 2050 och en klimatlag är som bäst under beredning.

Ett globalt problem förutsätter globala åtgärder. I Finlands utvecklingstänkande ingår ett sådant stöd för partnerländerna att de

internationella klimatmålen kan förverkligas. Bekämpningen av klimatförändringen och anpassningen till den är en del av Finlands utvecklingspolitik och under de senaste åren har klimatstödet till utvecklingsländerna ökat kännbart. Under den så kallade kortfristiga klimatfinansieringsperioden växte Finlands sammanlagda klimatfinansiering på följande sätt: år 2010 uppgick stödet totalt till ca 42 miljoner euro, år 2011 till 62 miljoner euro och år 2012 till ca 108 miljoner euro. Finland överskred alltså sin tillväxtförbindelse på 110

HÅLLBART SKOGSBRUK I LAOS

Olaglig avverkning och avskogning är ett betydande globalt problem. Dessa företeelser samt fattiga människors lottlöshet vad gäller inkomsterna från skogsbruket. Finland har tillsammans med Världsbanken genomfört ett långsiktigt projekt som stödjer såväl ett hållbart skogsbruk som en rättvis fördelning av inkomsterna från skogsbruket.

Nu känns lagenligt avverkat virke från Laos igen på ett intyg som följer internationell FSC-standard. Projektet bidrog till en ny lag som gör de lokala byfondernas andel av intäkterna från virkesförsäljningen hela sex gånger större. Människorna har också lyckats hitta andra sätt att skaffa inkomster vid sidan av virkeshandeln. Samtidigt har de fått handledning i hållbar skogsskötsel.

Finland har svarat för sakkunnigarbetet inom projektet och Världsbanken har stått för skogsprogrammets kostnader. Genom Världsbanken har även många andra länder deltagit i finansieringen av projektet.

miljoner euro jämfört med år 2009 då stödet var ca 27 miljoner euro.

Regeringen har meddelat att den kommer att fortsätta att hålla klimatstödet minst på förbindelseperiodens genomsnittliga nivå. I budgetpropositionen år 2014 beräknades den andel av klimatfinansieringen som ska finansieras med utvecklingssamarbetsanslag uppgå till ca 94 miljoner euro.

Regeringen beslutade på ett sätt som var banbrytande även på internationell nivå, att intäkterna från utsläppsauktionerna till sitt fulla belopp avsätts för utvecklings- och klimatfinansieringen. Detta möjliggjorde utöver de medel som beviljades i 2013 års budget ytterligare 54,8 miljoner euro i anslag för utvecklingssamarbetet via tilläggsbudgeter.

Klimatkonsekvenserna av Finlands egna

utvecklingspolitiska åtgärder beräknas och beaktas genomgående i arbetet. Finlands meteorologiska kunnande är som bäst till hjälp i produktionen av information om klimatet bland annat i södra Afrika.

Målet för statsrådets utvecklingspolitik är en världsomfattande hållbar utveckling. Regeringen anser det vara av betydelse att den ekonomiska tillväxt som är nödvändig för utvecklingen produceras på ett sätt som är hållbart med tanke på miljön och människans välfärd. På hösten 2013 färdigställde kommissionen för hållbar utveckling ett samhälleligt åtagande för hållbar utveckling, "En målbild för Finland 2050". Enligt den bör Finland bära sitt ansvar även för ett nationellt genomförande av de globala förbindelserna för en hållbar utveckling.

MIGRATIONEN EN DEL AV UTVECKLINGSPOLITIKEN

Regeringen anser det viktigt att det råder bättre kännedom om grundorsakerna till migrationen från utvecklingsländerna. I alla avseenden strävar man efter att påverka den lokala utvecklingen så att människorna först och främst hittar utkomstmöjligheter i sin hemtrakt eller sitt hemland. Att lämna landet är en rättighet för människor och borde aldrig vara ett tvång eller en nödvändighet. Ett fortsatt förstärkande av en regelbunden dialog mellan olika ministerier och intressentgrupper är av stor betydelse.

Finland och EU har en viktig uppgift i att stödja ursprungs- och transitländer i dessa frågor som leder till att människor flyttar bort i en situation där de upplever att det inte finns något alternativ. Orsaker till uppbrottet är ofta dålig ekonomi och avsaknad av grundläggande rättigheter för medborgarna, otrygghet, instabilitet eller en våldsbetonad konflikt. Inom EU fäster Finland uppmärksamhet vid att migrationen bör behandlas i stor utsträckning ur utvecklingspolitikens synvinkel, inte enbart

som rättsfrågor och inre angelägenheter. Som bäst bereds en utvärdering av EU:s övergripande strategi för migration och rörlighet.

Migrationens konsekvenser för utvecklingsländerna är av många slag. Den befolkning som är bosatt utomlands gör på många sätt en insats för utvecklingen i sina ursprungsländer bland annat genom att till sina hemländer sända betydande penningbelopp. Å andra sidan innebär utflyttning av utbildad arbetskraft alltid en förlust för ursprungslandet. En okontrollerad migration medför nackdelar som till exempel människorättskränkningar av immigranter vars situation är allra sårbarast, risk för att falla offer för människohandel etc. Transitländerna kan uppleva en stor utmaning i att hantera migrationsströmmarna.

I sina nya bosättningsländer bidrar invandrarna ofta i egenskap av arbetskraft till ekonomisk tillväxt och tillför nya andliga kapital. Regeringen anser att invandrarnas sakkunskap och verksamhet till förmån för sitt hemland är en viktig sak. Att främja laglig

invandring och rörlighet betraktar regeringen som betydelsefullt. Ett sätt att bekämpa olaglig invandring är att förmedla rätt information om förutsättningar och förfaringssätt för laglig invandring.

När människan drabbas av förföljelse eller andra allvarliga människorättskränkningar eller om hennes säkerhet hotas av en väpnad konflikt kan hon vara tvungen att fly från sitt hemland och bryta mot alla regler. Ett sätt att hjälpa är att Finland tar emot flyktingar och beviljar asyl för personer i behov av asyl. Finland har för avsikt att ta emot 1050 kvot-flyktingar under år 2014. Av dem kommer 500 från Syrien. Allt som allt har ca fyra miljoner människor varit tvungna att fly från Syrien.

Man bör även observera att invandring och landsflykt till största delen riktar sig från ett utvecklingsland till ett annat. Ofta lägger de inflyttande en betydande tilläggsbörd på sitt fattiga mottagarland. Utvecklingsländerna har långt ifrån alltid ett ändamålsenligt asylsystem och även i andra avseenden är deras beredskap

att ta emot invandrare och flyktingar mycket bristfällig. I utvecklingspolitiken är det viktigt att identifiera och beakta situationer där landsflykten från ett utvecklingsland till ett annat har förlängts.

Regeringen ser med oro på odokumenterad migration och därmed sammanhängande mänskliga tragedier såsom båtolyckor. Samstämmighet mellan EU:s olika politikområden är även i denna fråga det enda sättet att komma framåt. Det går till exempel inte att enbart med hjälp av immigrationspolitik lösa problemen för de människor som försöker ta sig över Medelhavet till Europa.

Regeringen avsätter inga utvecklingssamarbetsmedel för kostnader för bekämpning av kort och gott olaglig invandring. Att enbart ingripa i det synligaste symtomet löser inte de problem som skapar migrationstryck och olaglig migration. För att lösa dem krävs det ett djupare utvecklingspolitiskt tänkande, ett brett samarbete mellan olika politikområden och samstämmighet mellan olika politikområden.

DE NACKDELAR SOM SKAPAS AV BRIST PÅ SAMSTÄMMIGHET SYNS I DET DAGLIGA LIVET

Civila samhällsorganisationer har sammanställt exempel på hur motstridigheter mellan olika politikområden påverkar livet i praktiken. I en rapport från de europeiska utvecklingsorganisationernas takorganisation CONCORD framförs följande exempel.

Sockerhandlaren och skatterna

En kvinna i Zambia säljer sockerjätten Zambia Sugars produkter i 15 timmars tid per dag varje dag i veckan. Hon får en försäljningsinkomst på högst fyra dollar per dag. Oberoende av omsättningen betalar hon 0,2 dollar per dag i skatt till staten.

Torghandlaren betalar relativt sett en högre skatt än det framgångsrika sockerbolaget. Under de senaste åren har Zambia Sugar inte betalat någon företagsskatt alls och för sina inkomster inte heller mer än en halv procent.

Källa: CONCORD Spotlight Report

Europeisk djupfryst kyckling i Ghana

I mitten av 1990-talet arbetade ca 200 000 ghananer med hönsuppfödning och kyckling var en vanlig maträtt. Därefter ökade importen av djupfryst kyckling från EU-länderna i över tio års tid mycket snabbt. Priset på importkyckling var bara ca en fjärdedel av den lokalt producerade kycklingens pris, varför den ghanesiska produktionen inte kunde konkurrera med priset. Den lokala produktionen kollapsade nästan helt och hållet under de första åren av 2000-talet.

Händelseförloppet väckte en livlig debatt i EU-parlamentet om konsekvenserna av EU:s lantbrukspolitik i länder utanför unionen och om behovet av att beakta konsekvenserna. Parlamentsledamöterna föreslog bland annat olika besvärssystem med hjälp av vilka vem som helst kunde informera EU-organen om eventuella negativa konsekvenser av unionens politikområden. Debatten påverkade den diskussion som har förts om reformen av EU:s lantbrukspolitik. En livlig diskussion om beaktande av utvecklingskonsekvenserna pågår fortfarande inom EU.

Källa: APRODEV, ett samarbetsorgan för civila samhällsorganisationer som har anknytning till Kyrkornas världsråd.

3

FRAMTIDEN

HÅLLBAR UTVECKLING EFTER 2015 OCH DESS RIKTLINJER

NU LEVER VI i många avseenden i avgörande tider. Förhandlingar förs 2014 och 2015 om ett klimatavtal som ska vara bindande för alla länder. Samtidigt förhandlar världens stater om FN:s utvecklingsmål efter år 2015 där en hållbar utveckling och ett avskaffande av fattigdomen ses som en helhet. Dit hör även strävanden efter målrelaterade finansieringsvägar av ett nytt slag. Avsikten är att alla världens stater ska förbinda sig till åtgärder och förändringar. Det är viktigt att även andra än statliga aktörer förbinder sig. Finland arbetar nu aktivt för att förhandlingarna ska krönas med framgång.

Regeringens åtgärder för att förbättra effektiviteten i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet liksom även samstämmigheten är lyckade i nuläget. De riktlinjer som har utformat innehållet i regeringens utvecklingspolitiska handlingsprogram och våra tillvägagångssätt – målinriktning, resultatorientering, långsiktighet, öppenhet och ett samstämmigt arbete inom de olika politikområdena mot gemensamma mål – är viktiga även då det gäller att möta behoven i en värld som håller på att förändras; de tillför effekt och uthållighet i arbetet. Det är skäl att fortsätta att förstärka dem. En regelbunden uppföljning av utvecklingspolitiken och utvärdering av dess effektivitet är viktig även i fortsättningen. Rapporteringen om utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet kommer i fortsättningen att ske enligt riksdagens önskemål, till exempel en gång under regeringsperioden.

Att stödja utvecklingsländerna och främja målen för en hållbar utveckling är alltid en verksamhet som innehåller risker. Så här är det särskilt i fråga om bräckliga stater eller länder som håller på att återhämta sig efter ett krig

och som ofta kan återfalla i en våldsspiral. Å andra sidan medför det likaså risker att låta bli att agera, till exempel ökad landsflykt, större globala miljöproblem och mänskligt lidande. Genom effektivitet och samstämmighet i utvecklingspolitiken strävar man efter att agera vid rätt tidpunkt och minimera riskerna. Utvecklingssamarbetet omfattar lärande och upptäckande av nya effektivare tillvägagångssätt. Samverkan med frivilligorganisationer, det civila samhället och de politiska beslutsfattarna såväl i Finland som i partnerländerna är en viktig del av förbättrandet av verksamhetens effektivitet.

De globala utmaningarna för en hållbar utveckling är omfattande. Finlands mål är en värld där alla människors rättigheter förverkligas inom gränserna för jordens bärkraft, i nuläget och från generation till generation. Ojämligheten måste skäras ned, naturens gränsvärden måste respekteras och mänskliga rättigheter säkerställas för alla människor i världen. Klimatuppvärmningen måste kunna hejdas samtidigt som man anpassar sig till den klimatförändring som redan inträffat och ytterligare kommer att inträffa. För detta behövs förändringar som omformar nuvarande livsstil och strukturer, radikala förändringar i alla människors attityder samt ändrade handlingssätt i hela världen. All verksamhet måste vara hållbar i ett socialt, ekonomiskt och ur ett miljörelaterat perspektiv. Element som hänför sig till hållbarheten är likaså ett stabilt samhälle, fred och en tillvaro utan våld.

För gigantiska utmaningar finns det inga enkla lösningar, och inte heller några lätta vägar till resultat. Det är emellertid klart att det under kommande år och decennier behövs

MÅNGA MÅL UPPNÅS, ANDRA KRÄVER MER TID

EXEMPEL PÅ FN:S UPPNÅDDA MILLENNIEMÅL

Mål som ska vara uppnått senast år 2015	Förverkligande
En halvering av extrem fattigdom och hunger	› Den extrema fattigdomen har redan halverats: andelen personer som lever på mindre än 1,25 dollar per dag sjönk från 40 procent till 20 procent under perioden 1990–2010. › De hungrandes andel uppgår fortfarande till 842 miljoner, vilket betyder att var åttonde av jordklotets invånare är undernärdd. Trots att de undernärddas andel av befolkningen sjönk från 24 procent till 15 procent, kommer målet inte att nås inom utsatt tid.
Alla ska garanteras möjlighet till grundläggande utbildning	› Nio barn av tio påbörjar grundskolan. Försättningsvis blir en tiondedel av barnen utanför skolan. Största delen av dem lever i Afrika söder om Sahara. Där har andelen barn som skrivits in i skolan under de tio senaste åren stigit från 58 procent till 77.
Kvinnor ska vara jämlika med män	› Flickor får börja skolan nästan lika ofta som pojkar. › Av världens kvinnor är bara 40 procent i förvärvsarbete. › Av världens riksdagsledamöter är 80 procent alltså män.
Barndödligheten ska sjunka till en tredjedel av 1990 års nivå	› Barndödligheten har sjunkit med 41 procent. Minskningen motsvarar 14 000 dödsfall bland barn under 5 års ålder. Likväl dör fortfarande 6,9 miljoner barn under 5 år per år, vilket motsvarar 19 000 per dag, till största delen spädbarn. Många av dem dör i sjukdomar som kan botas eller förebyggas.
Mödradödligheten ska sjunka till en fjärdedel av 1990 års nivå	› Mödradödligheten har minskat med 47 procent eller så gott som halverats, men är alltså långt från målet. Fortfarande dör ca ett tusen kvinnor per dag under havandeskapet eller vid förlossningen.
Kampen fortsätts mot hiv/aids, malaria och andra smittosamma sjukdomar	› Bekämpningen av malaria har varit så framgångsrik att mer än en miljon människoliv har räddats. Tuberkulosvården har räddat 20 miljoner människor. Antalet fall av Hiv-smitta minskar, men alltså drabbas 2,5 miljoner människor per år av smittan. Allt fler får medicinering.
En hållbar utveckling ska säkerställas	› De globala koldioxidutsläppen är 46 procent större än år 1990, klimatförändringen är ett faktum. › Målet för rent vatten uppnås: 2,1 miljarder människor har fått tillgång till vattenförsörjning. › Fortfarande saknar 2,5 miljarder människor en ordentlig toalett.
Till stöd för utvecklingen ingås ett globalt partnerskap	› Av världens länder är det endast Danmark, Luxemburg, Holland, Norge och Sverige som för utvecklingssamarbete avsätter den som mål fastställda andelen 0,7 procent av bruttonationalprodukten. › Utvecklingsländernas skuldsättning har minskat, men kapitalflykten har tilltagit och skattesmitningen är ett stort problem.

ett alldeles annat slag av insatser inom olika verksamhetsfält för att förverkliga en hållbar utveckling. För att nå resultat behövs det förutom redan genomförda åtgärder allt bättre och konkreta tillvägagångssätt och

arbetsredskap.

Regeringen har upptecknat de omständigheter som under den kommande perioden förtjänar speciell uppmärksamhet i Finlands utvecklingspolitik.

Finland handlar även i fortsättningen för att konsekvent stödja en hållbar utveckling och som en aktör som arbetar för en utvecklingspolitik och ett utvecklingssamarbete av hög klass och effektivitet. Regeringen anser det viktigt att förbinda sig till att:

1. Satsa på en nedskärning av ojämlikheten genom att på lång sikt ta ansvar för de mänskliga rättigheterna.
2. Fokusera på de allra fattigaste och bräckligaste staterna då skillnaderna mellan utvecklingsländerna växer.
3. Fortsätta att förbättra utvecklingsarbetets resultatnriktning, öppenhet och riskhantering.
4. Stödja en hållbar utveckling på ett övergripande sätt med lösningar från olika politikområden.
5. Förutsätta att även icke-statliga organisationer bedriver en ansvarsfull och resultatnriktad verksamhet med beaktande av en hållbar utveckling.
6. Att främja en hållbar utveckling förutsätter breda resurser.

Regeringen främjar dessa perspektiv även på internationell nivå, så att förestående internationella mål och förbindelser främjar deras förverkligande.

1. MAN SATSAR PÅ EN MINSKNING AV OJÄMLIKHETEN GENOM ATT LÅNGSIKTIGT TA ANSVAR FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

Trots att fattigdomen globalt har minskat, har ojämlikheten mellan människor ökat i många länder. Även fattigdomen koncentreras i högre grad till vissa länder. I många länder har även det civila samhällets handlingsutrymme inskränkts.

Regeringen har på många olika sätt satsat på att minska ojämlikheten mellan människor i sådana länder. Finland samarbetar bland annat

med de andra nordiska länderna för att främja sådana rättigheter som på det globala planet och i många länder möter ett starkt motstånd. Detta gäller för närvarande sexuell och reproduktiv hälsa med därtill hörande rättigheter som starkt påverkar kvinnors ställning och befolkningsökningen. En särskilt svag ställning har även rättigheterna för kvinnor och flickor, personer med funktionsnedsättning, sexuella

minoriteter och könsminoriteter, urfolk och på andra grunder marginaliserade människor.

Det är viktigt att Finland fortsätter att kämpa för en nedskärning av ojämlikheten och i synnerhet för att alla mänskliga rättigheter ska förverkligas för de människor som befinner sig i den allra svagaste ställningen. Dessutom är det skäl att Finland betonar att en minskning av ojämlikheten förutsätter ett tvärsnitt av olika omfattande åtgärder inom samhällets olika sektorer inklusive ekonomisk politik och

beskattningspolitik.

Då nyckeln till all utveckling är att människan stärker sin självbestämmanderätt, ska Finlands utvecklingspolitik också i fortsättningen basera sig på genomförande av de mänskliga rättigheterna och ett tillvägagångssätt med fokus på de mänskliga rättigheterna. Man bör likaså se till att Finland även i fortsättningen starkt verkar för att skydda och stödja försvare av mänskliga rättigheter utifrån FN:s riktlinjer.

2. DÅ SKILLNADERNA MELLAN UTVECKLINGSLÄNDERNA VÄXER FOKUSERAS DET PÅ DE ALLRA FATTIGASTE OCH BRÄCKLIGASTE STATERNA

Fattigdomen koncentreras så att världens fattigaste människor i framtiden allt oftare bor i de minst utvecklade länderna och särskilt i så kallade bräckliga stater samt å andra sidan alltjämt i utvecklingsländer med medelinkomstnivå. Av detta skäl satsar Finland i sin utvecklingspolitik på att dessa länders olika situationer beaktas och stödet anpassas så att det matchar behoven. Fokusera på de allra fattigaste och bräckligaste staterna då skillnaderna mellan utvecklingsländerna växer.

Regeringen anser det viktigt att satsa på specialbehov i bräckliga länder som återhämtar sig efter konflikter eller fortfarande lider av dem. Finland deltar under de närmaste åren i stödsatser till Somalia, Sydsudan, Myanmar och Afghanistan som är sådana länder. Samarbetet genomförs framför allt med hjälp av multilaterala aktörer och det civila samhället. Arbetet utförs enligt den nya anvisningen för verksamhet i bräckliga länder.

Regeringen främjar aktivt samarbetet med bräckliga stater även på det internationella fältet. Nästa år erbjuds en möjlighet till sådant arbete i egenskap av andra ordförande för den internationella dialogen om freds- och statsbyggnad (IDPS). Freds- och statsbyggnads målen för bräckliga stater samt antagandet

av det så kallade New Deal har varit ett betydande framsteg som får biståndsgivarna att koncentrera sig på de väsentligaste utvecklingsfrågorna som definierats av de bräckliga staterna själva. Finland bör även i fortsättningen aktivt verka för att detta reflekteras i FN:s nya utvecklingsmål.

Det är viktigt att Finland håller fast vid prioriteringen av de minst utvecklade länderna i Afrika och Asien i sin utvecklingspolitik och sitt utvecklingssamarbete. I dessa länder är Finlands bilaterala utvecklingssamarbete alltjämt av stor betydelse. Finland fortsätter att stödja Etiopien, Kenya, Moçambique, Nepal, Zambia, Tanzania och Vietnam enligt de landsprogram som gjorts upp under denna regeringsperiod och med uppdateringar av dem vid behov.

Förutom dessa fortsätts frivilligorganisationernas utvecklingssamarbetsprojekt på gräsrotsnivå också på annat håll enligt principerna för Finlands utvecklingspolitik.

För de rikare utvecklingsländernas del är det viktigt att betona bl.a. betydelsen för minskande av ojämlikheten genom att nationella inkomster samlas och att servicen utvecklas samt att mänskliga rättigheter och demokrati liksom även en inkluderande tillväxt främjas.

3. UTVECKLINGSARBETETS RESULTATINRIKTNING, ÖPPENHET OCH RISKHANTERING FÖRBÄTTRAS YTTERLIGARE

Utvecklingspolitiken bedrivs i svåra förhållanden. Kapplöpningen med klimatförändringen och befolkningsökningen tär på krafterna hos alla aktörer och partner. Samtidigt förutsätter utvecklingen även nya innovationer i miljöer som ständigt utvecklas.

I Finlands utvecklingspolitik har det lokala demokratiska ägandet framhävts som en central princip. Denna prioritering tycks kvarstå även i den internationella utvecklingspolitiken. Finland stödjer genomförandet av utvecklingslandets egen utvecklingsplan. Den utnyttjar i mån av möjlighet den lokala förvaltningens system i projekten i stället för separata strukturer. **Meningen är att förstärka demokratiskt beslutsfattande samt inkluderingen av medborgarna och de mest sårbara människogrupperna samt att eftersträva synliga resultat och långvariga effekter.**

Det är viktigt att Finland fortsätter att koncentrera sig på resultat och strategiskt tänkande i ledningen av utvecklingssamarbetet. Uppföljningen av resultaten och lärandet i arbetet utvecklas fortsättningsvis. Regeringen utvärderar hur prioriteringarna i det utvecklingspolitiska programmet har styrt det praktiska genomförandet av projekten. Dessa observationer ger nyttig information även då nästa regeringsprogram och utvecklingspolitiska åtgärdsprogram ska utarbetas.

Det är skäl att fortsätta att koncentrera biståndet till ett mindre antal, men till större helheter. Enligt erfarenhet förbättrar det effektiviteten och resultaten för vår utvecklingspolitik. I kombination med en allt mer

strategisk och aktiv påverkan och dialog med utvecklingspartnerna till exempel i FN-organisationerna avser Finland att nå en ställning som betydande påverkare. Meningen är att på detta sätt främja Finlands prioriteringar

Regeringen anser att förverkligandet av de genomgående målen av vår utvecklingspolitik är den centrala delen i ett lyckat arbete. Det är viktigt att Finland fortsätter att förstärka jämställdheten mellan könen, minska ojämlikheten och förbättra klimathållbarheten i all verksamhet.

Regeringen har ökat och ökar alltjämt öppenheten och förutsebarheten i förvaltningen av utvecklingssamarbetsmedlen. Med hjälp av information om godkända, pågående och redan avslutade projekt kan man stödja möjligheterna för medborgarna i partnerlandet att påverka sitt lands utvecklingssamarbete. Detta minskar även riskerna.

Det krävande och riskbenägna utvecklingssamarbetet som genomförs i svåra miljöer behöver stöd av finländarnas förtroende. Regeringen bygger alltjämt upp högklassiga, öppna och interaktiva tillvägagångssätt. Ett exempel på sådana är det anmälningssystem som öppnats för medborgarna. Trots att andelen verifierade missbruk av medel har utgjort en mycket obetydlig del av helheten, undersöks varje misstanke om missbruk noggrant. **Även i fortsättningen är det viktigt att se till att medborgarnas förtroende för en vederbörlig ekonomiförvaltning bevaras och förstärks.** Det är värdefullt också i en situation där någon ekonomisk risk förverkligas.

4. HÅLLBAR UTVECKLING PÅ ETT ÖVERGRIPANDE SÄTT STÖDS MED LÖSNINGAR FRÅN OLIKA POLITIKOMRÅDEN

Alla världens länder bör ta sitt ansvar för hur besluten i deras politikområden påverkar den hållbara utvecklingen globalt och de

fattigaste länderna och i synnerhet deras fattigaste människor. De viktigaste elementen i samhällens utveckling hänger ihop förutom

med varandra även med beslut som fattas av utomstående aktörer. Finlands och EU:s politikområden är en del av denna kedja av påverkan.

FN:s kommande sammanställning av utvecklingsmål kommer att framhålla detta ansvar som alla länder har för en hållbar utveckling. Detta återspeglar sig i de olika ministeriernas sektorer på ett nytt sätt.

Regeringen har förstärkt och förstärker fortlöpande till stöd för utvecklingen en samstämmighetspolitik inom alla förvaltningsområden. Den har i synnerhet fokuserat på säkerhets-, livsmedelsförsörjnings-, handels-, migrations- och beskattningsfrågor och anser att det även i fortsättningen är viktigt att koncentrera sig på några viktiga områden. Arbetet har avancerat, men där finns ännu mycket att förbättra.

Finland bör i fortsättningen överväga vilka metoder som är bäst då det gäller att se till att en hållbar utveckling främjas och att utvecklingskonsekvenserna systematiskt ska beaktas i hela statsförvaltningen och det politiska beslutsfattandet. Att få tillräcklig information, att sörja för utvecklingskonsekvenserna och de personalresurser som behövs för samstämmighetsarbetet är viktiga bitar i utvecklingsarbetet. Regeringen letar också efter metoder att stödja utvecklingsländernas egen forskning och analys samt för att utvärdera utvecklingseffekterna av olika politikområden.

Regeringen har strävat efter att det har funnits tillräckligt med information om beslutens konsekvenser för utvecklingsländerna i beredningen av dess egna beslut och EU-ställningstaganden för sin beredning och för diskussionen i riksdagen. Den nationella rollen i samordningssystemet för EU-ärenden och sektionsarbetet även i förstärkandet av den utvecklingsrelaterade samstämmigheten mellan de olika politikområdena bör ytterligare förbättras. Med tanke på riksdagens behov av information är det viktigt att regeringen

ser till att dess propositioner innehåller en beskrivning hur förslaget påverkar även från en utvecklingspolitisk synvinkel. Även för riksdagen är det viktigt att få tillräcklig information som tar fasta på utvecklingsfrågor i behandlingen av de ärenden som är väsentliga med tanke på konsekvenserna för utvecklingen. Detta kan garanteras till exempel genom deltagande från utrikesutskottet eller genom att be om utvecklingspolitisk sakkunskap.

Det är viktigt att öka utbildningen om betydelsen av en samstämmig politik samt den dialog som förs mellan ministerierna och baserar sig på ett samarbete mellan mångsidiga aktörer. Det pilotprojekt om tryggad livsmedelsförsörjning som genomfördes under regeringsperioden utgör en god modell för olika aktörers samarbete även i fråga om andra teman. **Regeringen startar ett regelbundet pilotliknande samarbete mellan olika aktörer och sakkunniga för att stärka utvecklingsrelaterat beslutsfattande som hänför sig till beskattning.** Regeringen har tagit åtgärdsrekommendationerna från pilotprojektet om tryggad livsmedelsförsörjning till en del av uppföljningen av regeringsprogrammet och försätter ett samarbete som har fått en god start.

Finland har förutsatt att EU-kommissionen och utrikesförvaltningen beaktar initiativens utvecklingskonsekvenser, då bland annat EU:s lantbruks- och fiskepolitik, energi- och klimatpolitik, immigrationsbestämmelser samt utrikes- och säkerhetspolitiska beslut påverkar stora delar av världen även utanför EU. I fortsättningen är det viktigt att Finland ser till att medlemsländerna får tillräcklig information vid rätt tidpunkt av kommissionen för att beakta utvecklingsrelaterad samstämmighet.

Finland har främjat ett utvecklingsrelaterat samstämmighetsperspektiv i olika EU-organ och vid tidpunkter för beslutsfattande inom EU. Regeringen fortsätter sitt arbete för att det i framtiden på utrikesrådets ärendelista

regelbundet ska finnas en innehållsfråga som hänför sig till samstämmigheten mellan olika politikområden.

En konsekvent utvecklingspolitik som ger

resultat kräver intensivt samarbete och koordination mellan Finlands alla förvaltningsområden. Alla sektorer bär ansvar såväl för egen del som gemensamt.

5. ÄVEN ICKE-STATLIGA ORGANISATIONER FÖRUTSÄTTS BEDRIVA EN ANSVARSFULL OCH RESULTATINRIKTAD VERKSAMHET MED BEAKTANDE AV HÅLLBAR UTVECKLING

Betydelsen av andra än statliga aktörer för en hållbar utveckling och avskaffande av den extrema fattigdomen växer ytterligare i framtiden. Förutsätta att även icke-statliga organisationer bedriver en ansvarsfull och resultatinriktad verksamhet med beaktande av en hållbar utveckling.

Regeringen har höjt finansieringen för aktörerna i det civila samhället. Att stödja finländarnas, internationella och i partnerländerna verksamma organisationers verksamhet är ett lyckat sätt att förstärka utvecklingsländernas aktiva lokala demokrati. Enligt sina nya riktlinjer för demokratistöd höjer regeringen sitt stöd för demokratiarbete. På samma sätt som i fråga om sin egen verksamhet förutsätter regeringen att även organisationerna tillämpar starkare resultatorientering i sin verksamhet. Organisationsarbetet förväntas även komplettera andra aktörers insats så att olika aktörers arbete bildar en meningsfull helhet.

Företagen har stora möjligheter att med sitt arbete främja en hållbar utveckling och människors välfärd på ett sätt som även är affärsekonomiskt motiverat. Finland vill ytterligare förstärka företagens samhällsansvar och förutsättningar för verksamhet i utvecklingsländer. Enligt sitt principbeslut utarbetar regeringen en anvisning utifrån vilken FN:s principer för mänskliga rättigheter och företagsverksamhet tas i bruk i Finland. I syfte att uppmuntra innovations- och produktutvecklingsverksamhet som hänför sig till utvecklingsländerna förbereder regeringen ett nytt program och en fond. Utvecklingen av Finnfund och Finnpart-

nership fortsätter som hittills.

Regeringen förnyar modellerna för stöd till högskolesamarbetet och samarbetet mellan olika institutioner. Till stöd används här en nyligen färdigställd extern utvärdering och en annan utvärdering som håller på att slutföras. Regeringen överväger vilket sätt som bäst lämpar sig för att fortsätta samarbetet mellan finländska kommuner och kommuner från några afrikanska länder.

Regeringen förstärker ytterligare Finlands samarbetsorienterade handlingsmodell där vi har samarbetspartner i ett världsomfattande samfund som vid sidan av stater omfattar organisationer, internationella utvecklingsfinansieringsinstitut och andra organisationer. Verksamheten via FN-systemet och utvecklingsbankerna kommer även i fortsättningen att vara de centrala multilaterala kanalerna för Finlands utvecklingssamarbete. Regeringen har höjt finansieringen för multilateralt samarbete. Även samarbetet som medlem i Europeiska unionen och det utvecklingssamarbete som administreras av kommissionen utgör en betydande kanal för Finlands utvecklingspolitik.

Det är viktigt att Finland även i framtiden stödjer samarbetsmodeller där såväl statliga som andra aktörsinstanser är parter. Ett samarbete mellan mångsidiga aktörer hör till vardagen i Finland i olika kommittéer och har även tillämpats med framgång på internationell nivå i samband med utvecklande av tillvägagångssätt inom utvecklingssamarbete och utvecklingspolitik.

6. ATT FRÄMJA EN HÅLLBAR UTVECKLING FÖRUTSÄTTER OMFATTANDE RESURSER

En hållbar utveckling och en minskning av fattigdomen avancerar allt starkare som en enda helhet.

Finland leder som bäst en diskussion i FN om nya modeller på bred bas för resursfördelning som behövs för finansiering av en hållbar utveckling. FN har tagit fram flera initiativ som berör nya och andra förvaltningsområden och aktörer med hjälp av vilka man strävar efter att säkerställa resurser för en hållbar utvecklings behov och olika penningflödens ändamålsenlighet. **Finland anser att det är viktigt att den offentliga finansieringen inklusive finansiering för utvecklingssamarbete ses som en del av de resurser som förutsätts för hållbar utveckling.** Uppmärksamhet fästs vid handel, investeringar, kreditupptagning samt beskattningens penningflöden och deras varaktighet. Man kan förvänta sig att FN lägger en grund till nya metoder och kvalitetsstandarder för finansiering. Även Finland gör klokt i att aktivt påverka dem.

Samtidigt är det viktigt att identifiera de ekonomiska och övriga påverkansmekanismer som fördröjer, försvårar och förhindrar utvecklingen. Regeringen fortsätter aktivt att verka för att nationella och internationella beskattningssystem ska stödja finansiering för en hållbar utveckling med lokala medel från varje land. Denna helhet omfattar stävande av oreglerade internationella kapitalströmmar och aggressiv skattesmitning genom en ökning av bland annat internationella företags rapportering och öppenhet.

Som en del av brytningsprocessen i den internationella utvecklingspolitiken förs en livlig diskussion vid OECD om utvecklings-

samarbetsmedlens innehåll. Finland anser att det är viktigt att delta i diskussionen och på samma gång se till att det finns tillräcklig och stabil offentlig finansiering för utvecklingsarbete också i framtiden, så att utvecklingspolitiken kan nå de mål som ställts upp för den. Även om det offentliga utvecklingssamarbetet ses som begränsat, har den offentliga sektorn och den offentliga finansieringen (dit även skatteintäkterna hör) en oersättlig roll i finansieringen av en hållbar utveckling, då staterna i sista hand bär ansvar för att de mänskliga rättigheterna förverkligas och för de resurser som ska avsättas för ändamålet. Offentlig finansiering är väsentlig inom många områden, såsom basservicen dit privata penningflöden inte söker sig eller där de inte lämpar sig.

Finlands sammanlagda utvecklingssamarbetsanslag är år 2014 större än någonsin tidigare. I sitt rambeslut för åren 2015-2018 var regeringen på grund av statens ekonomiska situation tvungen att ytterligare skära ned utvecklingssamarbetsanslagen så att anslaget kommer att minska under år 2015. Finland fortsätter att styra intäkterna från utsläppsauktionerna till utvecklingssamarbetet och klimatfinansieringen och anser att det är viktigt att leta efter innovativa finansieringskällor. Den linje som följer tidigare förbindelser, dvs. att syftet är att säkerställa en jämn anslagsutveckling inom vilken det är möjligt att nå en nivå på 0,7 procent av BNP, är fortfarande aktuell. **Regeringen strävar efter att bevara Finlands rykte som en ansvarsfull och långsiktig aktör som utför ett framgångsrikt arbete i syfte att förbättra ställningen för de fattigaste människorna i världen.**

FATTIGDOMEN AVTAR MED HJÄLP AV GEMENSAMMA STRÄVANDEN

Finland deltar genom sin utvecklingspolitik och sitt utvecklingssamarbete i mänsklighetens gemensamma strävanden i syfte att bekämpa fattigdomen och trygga en hållbar utveckling. Gemensamma strävanden ger resultat: fattigdomen har minskat. Mycket återstår likväl att göra. Antalet extremt fattiga människor uppgår fortfarande till 1,1 miljard.

Den centrala tanken i Finlands utvecklingspolitik är att varje människa i världen har rätt till ett gott liv: livsduglig miljö, utbildning, säkerhet, hälsa och välmående, utkomst och möjligheter till påverkan.

I redogörelsen visar regeringen hur de avtalade åtgärderna som grundar sig på det utvecklingspolitiska programmet leder till resultat och ger exempel på resultaten.

ISBN 978-952-281-226-1

PDF ISBN 978-952-281-227-8

E-PUBLIKATION ISBN 978-952-281-228-5

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET